

Ezen lapok minden heten négyezer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. Előfizetési ár félrelevele Buda-pestben házhöz-hordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez. p. A hirdetések minden apróbetűs hasábrsoraért 5 (öt) ez. kr. fizetnek.

Csütörtök

587.

Majus 6. 1847.

Előfizethető helyben kiadókban, hatvan forint alatt Horvátországban 48 forint alatt földszint, és minden királyi postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomban a külföldre menendő példányok csak a bécsi császári postahivatalnál rendeltethetnek meg.

BUDA PESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezések. Előleptések. Nyugalmasítás. Megyék: Közgyűlés Torontálban. — Legelő-elkülönzés és kilátás örökösítésre Holdm.-Vásárhelyt. — Szolnok-aradi vasút kérdése. — Budapesti hírhír. — A pesti megyesület részéről Budai négyelet. A pest-váci vasút-vonalon apr. 26-ától maj. 2-kaig utazottak száma. Képviselet a magyar központi vasútoni személyjársók és bevételnek. Külföld. Nagybritannia. Franciaország. Spanyolország. Portugalia. Olaszország. Poroszország. Törökország. Mexiko. Hivatalos és magánhirdetések.

IRODALOM és TUDOMÁNY. Bankwesen (Bankügy) von Gustav Julius. Leipzig 1846. (Vége.)

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

Ö. cs. kir. ap. Főlsége Szabó Ferenczet sopronyi kerületi főtartománybiztosít. kir. tanácsosi címmelel díszesített legkegy. méltóztatott. Ö. cs. k. Főlsége Czaply Mihály magyar kir. udv. kam. számvevő-tanácsost, és Fehérpataky Józsefet magyar. k. udv. kam. kiadó-hivatali irnokot kegy. nyugalmazni méltóztatott. A nmu. magy. kir. udv. Kamara a verébelyi k. sóhivatalnál megüresült ellenőrközlő mázsamesteri állomásra Far kas Pál pesti sóhivatali irnokot; ennek helyére pedig irnokká Gedeon László nyugalmazott es. kir. főhadnagyot és pesti sóhivatali gyakornokot alkalmazta.

Megyék.

TORONTÁLBÓL. Nagybecskerek, april 28. 1847. Baljóslat zendült meg a „Pesti Hírlap“ tavali utolsó számában, a „torontáli conservatív párt“ felett; mert a defertentia nem kedvelő levelezésnek tetszett azon titokteljes rejtélyt föllebbenteni: hogy az ellenzék, nemcsak rendszeresített táborát, hanem a pájtáság becsületszó lekötésével is meg erősített, 's annak vas kezét alatt „össze kell porhadni a conservatív elemnek!“ — És hogy az ige tetté váljék: ennek előlézésére semmi el nem mulasztatott. A védegyelől átkölcsonzót azon szabályt ugyanis, miszerint minden társ tag, legalább egy tag társ betoborzására kötelezte magát, a socialis téren kiválólag működni szerető ellenzékiek gyakorlatba venni erőlyesen megkísérték, sem fáradoalmat, sem gyanusítást, sem rábeszélést, sem „sat. nem kimélve. Legközelebbi cél volt: tulnyomóságot vinni ki az april 22-kei közgyűlésen; távolabbi irány: a diadal dűseredményeit biztosan élvezni, 's arra, a már kijelölt ellenzékii követek választását is építeni. — Így szárnyaltak a hírek; ezeket bizonyítá a tapasztalás; mert a követésre vonatkozólag, lélekvasárlási foglalkók is osztattak. E fölriasztás közepett érkezett a hír Budapestről: hogy az ellenzékii maritiusi összejövetelében, Torontál az ellenzékii megyék közé besoroztatott. Természetes, hogy ennyi mozgalmak közt, a conservatív párt emberei sem maradhattak tétlenül. Gyakoriak lettek tehát mindkét részről az összejövetelek, sűrűk a tanácskozások. Fölviradt elvégre a jelentékeny nap, mellyhez Temes és Torontál, annyi aggályt, annyi reményt költött. April 21-én szokottnál nagyobb számmal tódultak a megye székvárosába ellenzékii és conservatívok, papok és világiak, gazdatisztek és népjegyzők. Számosan jelentek meg a zágrábi püspökség hűbérnökei is, kiknek honából „egy neuzinai hűbérnök“ oly termékeny levelezője volt egykoron a „Pesti Hírlap“nak. — Másnap (april 22-ken) mint a sorszerinti közgyűlés határnapján, megnyiták a terem ajtóit, és a tanácsozási teremtet, a kék és rrk nagyszáma fuladásig, a karzatot pedig a hallgatóság ropogásig megtölték. Ezen rendkívüli jelenetek igazolják, hogy a conservatívok aggodalma nem volt alaptalan, 's előgondoskodásuk tetteg ki vala mentve. Szeretve tisztelt főispáni helyettes ő mlga, rövid üdvözléssel megnyitván a gyűlést előadta: mikint a fenálló megyei határozathoz képest, az ilyenemű közgyűléseken, legelőbb is a közigazgatási tárgyak

Irodalom és Tudomány.

BANKWESEN.

Von Gustav Julius. Leipzig 1846. (Vége.)

Általván az emberek, hogy a bankügyi eljárás fentebb kifejtett összevont képeit tisztába kell hozni, e végre egy Loyd által föllállított rendszer lön legalábbánosabban elfogadva, melly abból állott, hogy: Angliáról szávozva, az angol bank oszlojék két kamarára; egyik kormányozza a jegykiadást, másik pedig a bank sajátlagos ügyeit. De ezzel nem segítettek a dolgon, hanem még azt tettek, hogy a régi rendszert szembeszökőleg tühegyre alították, 's a bankügyi eljárás feladatának két helyhatóságra ruházásával, formaszertint organizálták. Ugyanis, Schmith rendszer szerint a jegycsinálás, a forgalomban levő ércpénz mennyiségét határain belül teljesen szabad. De tudva levén az gyakorlatilag, hogy a forgalmi készpénz mennyisége mértékének kitalálása nélkül ez teljes lehetetlen, mértékül vettek föl Ricardo azon rendszerét, hogy a készpénz saját természeténél fogva magát mechanice mindig sulygyenit. 'S e sulygyenit mutatója a váltócursus levén, ennek pári állása pillanatában két annyi jegyet kell alkotni, mint az arany, 's ekkor megleand a teljes mértékű pénzforgás. Így ez meglévén, ettől kezdve a cédulák kiadásával a pénzmennyiséget mindig 2/3 arányban kell követni. De ezen rendszert teljes lehetlen levén a viszonyok szembeszökő ellentéte miatt a bankigazgatónak kivinni, ekkor előállott Loyd, ajánlván, hogy vegyék ki kezeikből a jegycsinálás feladatát 's osszák meg a hatalomkört. — Mi következett ebből? az, hogy a régi rendszer — mint mondtuk — szembeszökőleg megmeztelenítve, tühegyre állítottatott. — Mert míg azon ellenmondás, miszerint az említett rendszerben minden közlekedés hitelre van alapítva, 's e mellett mégis az ércpénzt tartják valódi természetes pénznek, még ez ellenmondás rejte volt addig, míg a forgalom szabályozása is a hitelbankra volt bízva; — nyilvánossá, szembeszökőleg nyilvánossá lett az által, hogy az angol bankbani elkülönítő rendszerrel fogva, a hitel menete magára van hagyatva, 's tőle elválasztva; mellette és felette egy külön hatalom állítottatott fel, melly a pénzforgalmat folytonosan az ércpénzforgalom képzelt mértékére vigye vissza, mellynek hivatalosa, hogy a hitelügy bilincseket rakjon, 's a pénzközlökés szükségét ne az ország viszonyai minőségéhez képest mérlelje. — Ezáltal a hitelbank minden egyéb, csak hitelbank nem; a hitel nem teremthet többé önmagának pénzt, hanem azon viszonyok mérlegetől kell azt várnia, melly viszonyok akkor voltak, ha hitelügy épen nem volna. 'S így ezen „normalis bankrendszer“ nek nevezett idetlenség, mint az angol gyakorlat nagszerű eredménye, nem egyéb gépi eljárásnál, mellyhez csupán cursuscédulák, 's a sokszorozás ismerete szükséges. E szempontból határtalan ezteletenség lenne illy rendszert — a legjobb tapasztalat 's legcsalhatatlanabb gyakorlat eredményének mondva — utánzani, hogy az angol bankügy nyomán, Anglia kereskedelmi kiterjedését 's gazdaságát magunkévá tehessük, mert e nagszerű kereskedelmi 's ipar-állapotok nem a bankügy által jöttek létre, sőt épen megfordítva áll a dolog. — És ha hitelbankra van szükség, oktalanság idetlenül született idegen rendszerek közt keresni ki a normalist, mert minden statusban, hol bankügyi rendezésre van szükség, ki kell azon rendszert választani, melly a status munkakörére nézve legtöbb hasznót, 's legkevésbé kárt okoz, 's azt a fenálló institutiókhoz képest kell kiformalni. — Mert a bankügy egyáltalában nem abszolút, és sem az angol vegyes, sem a központosítás elvén alapuló francia, sem a gyarérédek eredménye belga, sem a skótországi rendszer nem „általános“ a legjobb. — Ujabb időben gyakran ismételtetett, hogy hitelkereskedésre nézve legezelszerűbb a részvénybank. — De a bankrendszer szilárdabb biztosítási előnye, csupán a magán-bankokkal szemben állhat meg. 'S e előny Loyd szerint is egyetlen, melly a részvénybank egyáltalában dicsekszik. Legtöbbet hiálkozunk a skót bankügyekre,

levén tanácskozások alá veendő, az illető megyei levelezések terjesztésének elő. Olvastatott tehát az ismeretes zágrábi körlevél. És megereidtek a szónoklások, 's mind két részről oly higgyadsággal 's oly férfias mérséklettel folytatattak, és a véleménytürelem oly kedvező színben mutatkozott, hogy egyik ellenzékii táblabíró R. J. nyiltan és őszintén bevallá: mikint emlékezetére a torontáli közgyűléseken, a szólasszabadság soha még szebben nem gyakorlattott, mint jelenleg; mindnyájunk kebleit pedig azon édes ömledezés rezzgát, hogy a kibékülés és összeolvadás reményesillaga, nem tűnt még le megyénk egéről! — A hosszabb időre húzódtott vitakozás eredménye az lön, hogy a felszólamlottak nyilatkozatai után, főispáni helyettes ő mlga a többség véleményét határozatol oly értelemben jelenté ki: mikint „a megyei rendek, Turmező közönségére nézve Zágrábmezyéhez intézett legfelsőbb rendeletekben sérelmet nem látván, ugyan azért a közlött fölriást sem pártolják!“ — Ezután indítványba hozottat, hogy mivel az országgyűlés ideje közelget, utasítást kidolgozó választmány jelöltetnek ki, még pedig oly módon, mint a törvényszéki táblabírák választatni szoktak, t. i. a választandók nevei, egyes vagy több választó által aláírandó izeken, másnapra adatának be. — Az indítvány elfogadattván a gyűlés eloszlott. — Mielőtt utóbbi részletekbe becsátkozánk, szabadjon még e nevezetes napra ünnepléyes ájtatossággal visszapillantani, és a torontáli nemességnek és hűbérnököknek, a nyilvánosság ezen közönye által, az egész haza színe előtt köszönetet mondani azon mérsékelt, rendszerető és szerény viselkedést, mellyet a hosszszas tanácskozás folyama alatt oly jellemzőleg tanusítottak, hogy őket e tekintetben, a haza minden megyei előtt követésre méltó példányképpel bemutatni legkellemesb kötelességünknek tartjuk; sőt szabadjon azon hiedelmünket is haza szerte kihirdetni, hogy ha armány és ros szándék nem működendik, az említett nemesség és hűbérnökök, ezen szerény jelleműktől jövődöre sem fognak elpártolni. — April 23-ken a bejelentett 's küldöttség által összeszámított szavazatok nagy többsége által az említett választmány megalakittatott, még pedig az eddigi gyakorlathoz képest a másod-alispán elnökölte alatt, kinek a határozat azzal rendeltetett kiadadni, hogy a választmány egybeülése napjáról a küldöttség tagjait — kik, közbevetőleg mondva, legnagyobb részben conservatív szelleműek — mindenkor jó eleve értesítsek; elhatározattott egyszersmind, hogy a választmány tanácskozásai nyilvánossággal tartassanak ugyan, hanem azon izekben a küldöttségi tagokon kívül másnak, sem tanácskozó, sem eldöntő szava ne lehessen. — Pest, Mosony, Soprony, Vas, Temes, Csanád megyéknek és sz. kir. Buda fővárosának azon leveleikre, mellyekben a dicsőült nádornak országos érdemeihez képest egy nemzeti emlékkállítás, ugy István es. kir. főhercegenek a jövő országgyűlésen nádorrá leendő választására iránt kelt határozataikat közöljvén, e megység azok pártolására felszólítják, határozattott: E megyének arra nézve, hogy a dicsőült nádor főherceg nevének örökítésére, nemzeti emlék állítása, nemkülönbben halhatatlan érdemeinek bezzikelyezése, a közelebbi hongyűlésen sürgettesek, már határozata levén; ugyszintén, szíveik mélyéből erédv azon ohajtásukat, mikép jövődöre épen tartatván a felség kijelölési és az ország választási jogai, István es. kir. főherceg, jelenleg kir. helytartó ő fensége a jövő országgyűlésen, ollyképp, mint 1796-ban dicsőült atyjával történt, nádorrá választassék meg, közörrömmel kinyilatkoztatni kívánván, elhatározzák, hogy ezek, a megye részéről küldendő követek utasításának első pontjába foglaltassanak; miért is

e végzés az utasításokat készítő választmánynak alkalmazásul kiadatik. — Ennek folytán főispáni helyettes ő mlsága előterjesztvén, mikint hiteles tudomása szerint a főherceg királyi helytartó, folyó év nyári szakában az országot betutazni ohajtja: mélyen tisztelt ő fenségének, annak idején leendő üdvözlésére, czélszerű intézkedések lételet indítványozza. A megyei rendeket alig érthette nagyobb öröm, mint annak hallása, hogy ő es. kir. főhercegségét nemsokára személyesen is lehet szerencsésök üdvözölni; ugyanazért a rendek mély tisztelete és ragaszkodásának az alkalommal ő fensége előtt leendő kijelentésére nézve kellően intézkedni semmit nem késnének, ha a hely ki volna jelölve, hol ő fensége az utitisztelkedéseket elfogadja; mivel azonban ez még meghatározva nincs, az akkoron tartandó kisgyűlést bízzák meg, hogy a főherceg üdvözlése tekintetében a körülményekhez képest rendelkezék. — Borsodnak a külföldiek sereges be telepítése iránt, czélszerű törvényhozatalát szorgalmazó levele; — Nógrádnak, néhai Horvát István kőnyvtára, 's régi kézíratai és oklevélgyűjteményének a nemzet részére leendő megszerzését illető felszólítása; — Sárosnak a nép elkorcsosulását okozó rüh és bujakórság ellen, ugyszintén országosan föllállítandó örült- és lelencz-házal összekötött kórházak iránt közlött javaslatai; végre Somogy, Belső- és Középszolnok, Torda, Doboka 's Alsófehér megyék és háromszék rendei nek a testvérhon egyesülése, és a részek visszakapcsolása iránt kelt levelek az utasítást készítő választmány- nak annak idejében teendő javaslatok 's véleményes jelentés végelt kiadattak. — Áttértünk ezek után a megyei beltárgyakra, 's miután főszolgabíró Mocsonyi András ur, gyengélkedő egészsége miatt, e tisztéről, közszajnálközásra, lemondott, néhai Fodor Antal eskütt pedig jobb világra szenderült, főszolgabíróul Filkovich Boldizsár, alszolgabíróvá Mattanovich Lajos, esküttekül, eddigi bégacsatornai biztos Vuchetich Miklós és Kamenszky György 's bégacsatornai biztosnak, Pozojevich Gábor helyettesítettek, 's ugyanezen gyűlés folyama alatt, Tötössy Mihály tiszteletbeli aligyezszzé, és Novák Péter tiszt. aljegyzővé főispáni helyettes ő mlga által kinevezettek. — Jövő sorszerinti közgyűlésünk még folyást tart; ha mi nevezetes forduland elő, közlendjük; most csak annyit jegyzünk meg: hogy rendszertint alispánunknak, a megye belállapotáról előterjesztett jelentéséből, szomoruan értesültünk a fölöl, mikint a skorbut és hagymáz megyénkben veszélyesen elharapództak, mellyeknek elhárítására még e gyűlésen, kellő intézkedések fognak tetetni. — A marha-hus fontja, Nagybecskerek mezővárosra nézve 14 kr-ra, a megye több részeiben általában 13 kr-ra emeltetett, olly határozattal: hogy ezen árszabás, f. e. junius végeig tartson, 's e tárgyban, f. e. junius 2-é-re rendelt soronkívüli közgyűlés, a kifejlendőkhez képest intézkedék. — A rabok kenyérrilletményét, naponkint félfontal megkönnyítettük, 's elhatároztuk, hogy ezentul harmadnapos sütésű kenyeret kapjanak. — Közlik t ö b b e n.

HOLD-MEZŐVÁSÁRHELYRŐL, april 2-ken 1847. Legelő elkülönzés és kilátás örökösítésre H.-Mező-Vásárhelyt. H.-Mezővásárhely városa szinte 40,000 emberből álló népe csupa magyar faj, áldja e mai nap a migos nagykárolyi gróf Károlyi ő magyar eredetű, igaz magyar jellemű grófokat, mint nagyelkü földesurait gr. Károlyi István, Lajos és György testvéreket ez egész városta kiarsztott abeli bökésűgökért, hogy az itteni legelő-elkülönzési pert egységgel berekesztvén, törvény szerint számított minden urbéri telek után 32 holdat — mellyek összesége 1666 telek után

bebonyintandók, hogy a részvénybank mindent fölülmul. De nem fontolják meg azon csekely körülményt, hogy a skót bankok előnyei nem az elrendezés gépezetéből származnak, hanem a skótok jellege, 's kereskedelmök lényegéből, 's abból, hogy az illyszerű elrendezés épen Skótországra nézve a legalkalmasabb. Hol a skót népjellem, közlekedési viszonyok 's a papirpénzsel magán segítni tudó skót könnyűség van meg, ott a skót bankintézetvények épen azon szolgáltatást fogják megtenni, mint Skótországban, de másképp egyáltalában nem. — Láttuk ezek folytán, hogy a bankügyekbeni kötelesség ellenmondásos collisiói nincsenek az által elhárítva, ha a hitelügyet 's bankjegykiadást egymástól elkülönítik. A jegykiadások csupán akkor van értelme, ha a hitelügy eredményezi, 's e tekintetben a rendtelenségeket csupán akkor kerülhetni el, ha a bankjegykiadás a statuskormánytól függ, 's e tekintetben a statusnak olly intézetet kell állitnia, hol a papirpénz saját természetéhez mért hitelközlekedésből származhassék; szóval: a banknak statusbanknak kell lenni. — Maga a skót rendszer is statusbankrendszer, csakhogy demokratiai elvek szerint rendezett; 's ezt tisztán monarchiai statusban, és skótországtól különböző viszonyok közt teljes lehetetlen létesíteni.

Mind azon collisiók, mellyeket a bankügyi eljárás azon kötelességeben fedeztünk fel, hogy a pénzforgalmat kormányozza, 's a kereskedelmi forgalmat önhaszonkeresés nélkül segítse, 's hogy önmagát 's hitelezőit is biztosítsa — mind ezen collisiók a legcsékelyebb mértékre vitethetnek vissza, ha a bankügy statuskormányi feladat — E tekintetben csupán attól félhetni, hogy a bank a status finanszívetévé válhatnék. Azonban, ha ez megörtörtethetnék, csupán egy visszaelés lenne a bankügy körében, nem pedig határozott eredménye annak, hogy a bank statusbank. De ideje már ismertetésünket bevezetni, figyelmeztetvén minden e részben ügybarátot, igyekezzék e könyvet magának megszerezni, ha a bankügy tömkelegében minden oldalról biztosan kigizgító vezérfontalra van szükség. 78.

1200 tőrrel számítandó 53.312 hold tiszta vidéki földterületet teszen — adtak és engedtek urbéri legelő czimen ezen város lakosai kizáró használatára olyformán, hogy minden telek után 22 hold legelői illetőségnek tekintessék, 10 hold pedig mint a leendő váltásig tölkealapja használathassék *).

*) A h.-mezővársárhelyi legelő, mint hallók, 117 ezer holdat tett volt, de ennek jó része az árvizeknek van meg kiveve, legelőbb addig, míg a Tiszaszabályozás sikere ki nem fejlék. — Szerk.

Melly igaz magyar földesuri bőkezűséggel tett adomány nemcsak a h.-mezővársárhelyi községet segíti elő, de az ipar és jólét előmozdításával hazaszerte méltánylandó áldozatot is hoz a magyar nép boldogítására.

Hold-Mező-Vásárhely városa urbéri állású község lévén, miután lakosai azok által, kik a földesur és jobbágy közti békés hajlam felforgatását vélték az általa legbiztosabb alapjának kiválaszthatni, kivált az itt nagy számmal lakó nemességre nézve megnyerettek, — az 1837-iki 6d. t. cikk által rendelt legelő-elkülönzést rémként tekintették, — a honnét hét álló év óta tartóztatván az uradalom által megindított egységet, kettőig a megkezdett pert, midőn ebben maga utján bíróság és intézvényileg is kimondatott, hogy a legelő-elkülönzésnek Vásárhelyen helye van, és a város legfelsőbb helyre bővebb és bővebb kihallgatásért folyamodván, ő es. kir. felségétől is a nmlgu magy. kir. helyt. tanács k. intézményének tartalma adatott vissza, melyhez képest a kimondott legelő-elkülönzés hely adatán, ns Csongrád megye odantartott, hogy a felek között a barátságos egység eszközését próbáltassa meg, állatták, hogy az annyi éven át tett igazságok nem a nép érdekében történt működés valának.

A megyei küldöttségbe mgos főisp. helyettes Bene József ő nsga szokott helyes tapintata szerint az e végre legalkalmasab tagokat első alispánunk Temesváry István elnökletével nevezvén ki, az egység megpróbálására f. april hó 8dik napja tüzetelt ki. — A lakosságot nem kevés aggodalomban tartá a perből kevés szerencsét jósló állásának ismerése; a határos szomszéd helységek legelőjének pörrel eszközölt elkülönöztesése, szomszéd O... helységben 18. F. helységben 15. A... helységben, mint legnagyobb térségű legelő esetében 24 holdat nyervén az ottani lakosok; mindenk felett pedig aggodtáta őket a földesuraság irányában az igazgatók tanácsából vett, és több év során megtartott állásuk, mely szerint ámbár földesuraiknak e város iránti nagy kegyessége tudva volt előtök, hozzájuk mégis engesztelődés végett járulni kétkedének. Győzött elvégre a szükség, és a város küldöttei azon vigasztaló választ hozták, a bocsánat, elkülönzésre kegyességet és a megválthatásra engedelmet kéro városnak, hogy mivel fűi bizalommal fordultak a mgos grókok atyáskodásához, nem mint földesurnak jobbágyai, de mint atyának megtért fiait fogják jóságukat tapasztalni.

A mgos grókok részéről azok jogigazgatója és teljes hatalmu megbízottja tek. tekésházi Tabódy Pál ur jelent meg f. hó 7kén városunkban, egy férfi, ki mint ns Ungmegyének legközelebb volt országgyűlési követe, már a haza előtt ismeretes. Az ő emberszerető szívének, tudományjal párosult belátásának, lekötözö szép bánásának tulajdoníthatni leginkább, hogy mind azon nehézségek és akadályok, melyek ez ügyet honyolják, egyezkedés közben eloszlattak, és az alig remélt, még végső perczekben is kétesnek látszott egység mindenek határtalan örömeire tíz nap alatt létesült, írásba foglaltatott, örömmel aláíratott és ünnepélyesítettvén, már maga után a megszünt perrel együtt az egységet kegyelmesen javaslo kir. felség elibe utnak indított, felterjesztette.

Midőn a 31 holdhoz a székesföldek javítására még egy holdnak adását a mgos grókok nevében kimondá a meghatalmazott ur, első pillanatban szót nem találnak a város képviselői, hanem lekötözö szíveik érzete ragyogó könyeikben áradozván, végre a szónoklattal megbízott Török Bálint volt szolgabíró ur nyilvánítá érzékeny szavakban e város lakosai örök háláját, mellyel a mgos grókok iránt e napon még utódaikban is lekötözözetének, azon köszönetet és tiszteletet, mellyre a meghatalmasított ur e város egész népét maga iránt felélesztette. — És valóban, 40 000 embert törvény szabta állásában nyugodtá tenni, lelkökben a megelégedést, a polgári boldogság örömeit élesíteni és biztosítani, olly szép és dicső cselekvény, melly a már országos kitüntetésben részesült férfi homlokát is új polgári érdemkoszorukint ékesíti s általában országos méltánylást igényel. Az alkudozások lefolyta alatt gyakran nyilvánítá a városi megbízott testület — mellybe a város bírja, az itt lakó nagyszámu nemesség főhadnagya, a 24 tagból álló egész tanács három jegyzőjével és a városban lakó legjelesb ügyvéd urakkal, 160 tekintélyes lakosokkal a nép által kiválasztva volt — és annak szónoka s küldöttjei a t. megyei választmány, a mgos grókok és azoknak képviselő meghatalmazottjok iránti bizodalmt s hálás köszönetét; illy indulat fejtett ki akkor is, midőn az egység létesülésével szívrázó éljenek között elhagyá a t. megyei küldöttség és meghatalmazott ur az öröm és elértékennyűls hangjaival rengő tanácsi teremtet, este pedig, a sok munka után esendbe vonult meghatalmazott ur szállásán a város bírja, előjáró és az egész megbízott városi testület jelentékesbjei, szónok T. B. ur vezérlete alatt az itteni egyenruhás hangászkar kíséretében megjelentvén, örömpoharakat üritének a mgos gr. Károlyi urakra és szerencsésen választott meghatalmazottjokra. — Másnap felséges urunk dicső királyunk születésnapját ülvén, buzgó imát emelénk hazánk kormányát vezető azon bölcs és kegyes nagy férfiakért is, kiknek egységre intő hasznos utasításuk eszközlő e város sok ezer népének a késő maradékra is kiterjedő boldogulását. — Követé mindezeket a sokszor tisztelt meghatalmazott urnak a város bírjával és tanácsával az örökváltás feletti tanácskozása, mellyet a mgos grókok nevében

megajánlván, a készitendő terv megvizsgálására f. évi június 28kát tüzte ki, és tőlünk érzékeny búcsut von. — Az ég áldása vezérleje ezen dolgaiban gyors, céljai kivitelében szerencsés, tetteiben igaz és mindenkihez leereszkedő jószívű hasznos hazafit kedves övéihez utazásában! Mi áldjuk őt, és magasztaljuk a gr. Károlyi testvér urakat jobbágyaik iránti atyai kegyességökért, hazafiai szép tettökért! — 100.

SZOLNOK-ARADI VASUT KÉRDÉSE *) (beküldetett). Az 1837-iki 25d. törvényczikk következtében, a duna-balparti vasut építésére az ugynevezett magyar közeponti vasut-társaság megalakult, s ugyanazon törvény erejénél fogva szerződvényét megkötvén, valamint az Ausztria határszélétől Pozsony, Pest, Debreczen felé vezető fő-, ugy az aradi, komáromi, nagyváradi és rakomázi szárnyvonalokra nézve 80 évig terjedő felsőbb engedélyt nyert. Illy előzmények után a haza méltán várhatta, az érdekeltek bizton remélhették, mikép a központi társaság, kötelezőleg magára vállalt földadatának megfelelően, erejét és tehetőségét mindenekelőtt a szerződvényében megnevezett s nyilván kikötött vaspályák létesítésére fogja fordítani. Azonban a központi társaság igazgatóságának legközelebbi intézkedései és az ezek nyomán keletkezett vasuti mozgalmak oda mutatnak, mintha ezen igazgatóság a társaság szerződvényi feladatát most már mellőzni és a szerződvényi feltételek teljesítésére ezelőtt felszánt tehetőségét és pénzerejét a szerződvényben ki nem jelölt más szárnyvonal létesítésére, és pedig, miután ezt a társaság saját firmája alatt, szerződvényi kötelezettségénél fogva, bajosan tehetné, egy önmagá befolyásával teremtet más társaságnak nevezete alatt fordítani s erre nézve a központi társaság gyűlésének jóváhagyását kieszközölni szándékoznék. Igazolja e sejtelmet az igazgatóságának a czegléd-körös-kecskeméti szárnyvonal iránt szerződésre lépése s erre következett nyomban összealakulása azon társaságnak, mely szeged-temesvári társaság czim alatt, a Kecskeméttől Szegeden át Temesvárig húzatandó kecskeméti szárnyvonal folytatását tüzte ki vállalkozásul; ugy, hogy bizvást kimondhatni, mikép valantint Körös és Kecskemének, mint különben is a középponti vasutól csak néhány m földre fekvő városoknak szárnyvonalról álmódolni, ugy még inkább Temesvárnak, miután a középponti társaság, szerződvénye szerint legközelebből vasuti összeköttetését csak Aradtól várhatta, a szegedi szárnyvonalról gondolkodni, ha erre a társasági igazgatóság előre jól elkészített tervezetei ösztönt nem nyujtanak, bizonyosan eszébe nem jutott volna.

E mozgalmak, szembetűnő ártalmas következtései miatt, mellyekkel az egész alvidék s Arad városa fenyegettetik, nem kis aggodalommal tölték el Arad és Békésmegyét; mert hazánk körülményeinél fogva bizonyos, hogy párhuzamos vaspályák egymás mellett használnak meg nem állhatván, a czegléd-szeged-temesvári pálya a szolnok-békés-aradnak jóvendőjét végkép elzárná, ezen alvidéket egyetlenegy létesülhető közlekedési eszköztől megfosztaná és az összes keleti kereskedést magához húzván, valamint Aradnak mostani kereskedési jelentőségét s ezzel virágzásnak indult jólétét elenyésztetné, ugy ezen egész alvidéknek, mint minden közlekedési eszközökben szükölködőnek helyzetét még mostohábbá tenné.

Ezt az arad-békésiek nevében mondjuk itt: de e tárgyban a tartományi érdeken kívül, más nagyobb szerű tekintetek is szólnak mellettük; és midőn ezuttal az ügyet nyilvánosság mezejére hoztuk, azon erős hiedellellem teszük azt, hogy az egész haza előtt be fogjuk bizonyíthatni, mikép jelen kérdésnél a mi tartományi érdekünk a hon közérdekével, közhajlításával, a közigazgatással, a középponti vasuti vállalkozás becsületességével és hasznosságával szoros összeköttetésben áll; ellenben a központi társaság igazgatóságának a czegléd-szeged-temesvári szárnyvonal létesítése iránti intézkedéseit sem a törvényvel s erre alapított szerződvényvel, sem a haza közhajlításával s érdekével, de a központi társaság vállalatának hasznával is meggyeztetni nem lehet. És ezt következtökben mutatjuk meg.

Az 1837-iki 25d. t. cz. a pest-szebeni kijelölt vonal alatt a szolnok-arad in, mint legrövidebben, technikai tekintetben legalkalmasabbon kívül mást nem érthetett, és hogy ugyanezen vonal alatt maga a középponti társaság s a kir. helytartó tanács is mást nem értett, eléggé bizonyítják a társaság előkészületei, az 1840dik évben összegyűlt országos rendek elibe terjesztett vállalkozási tervezetei s ezekről készített, a főkörmányszékhez fölterjesztett, országoszerű szótosított, maig is közkezezen forgó s a szolnok-békés-aradi szárnyvonalat nyilván kimutató hiteles térképei. — E köztudomású tényeken alapuló előzmények egybevetése után föl nem tehető, hogy a központi társaság a helytartó-tanácsilag kötött szerződvényben megnevezve lévő, 80 éves felsőbb engedélyvel ellátott aradi szárnyvonal alatt, a szolnok-békés-arad in kívül mást gondolhatott és mátra czélozhatott volna, s ugyan azért egy részrehajlatlan itélő sem fog akadni, ki a központi társaság igazgatóságának azon intézkedéseit, mellyek szerint a czegléd-kecskeméti vonalnak a társaság pénzerejével építését kieszközölni elhatározta, a szeged-temesvári társaság teremtete s arra szinte a társaság gyámolítását megnyerni szándékozik, — midőn ugyanazon társaság 80 éves felsőbb engedélyről eleve le nem mondva, ez által a szolnok-aradi vasut építésére más társaság alakulhatását folyvást gátolja, helyeselné, a vállalkozás becsületességével összeegyeztethetné, és a ki ezen intézkedéseket oda

*) Minden észrevétel nélkül adjuk, az ellenveleménynek is nyitva tartván lapunkat. — Szerk.

irányoztának, hogy a szolnok-aradi vonalnak egyhamar létesültesse amannak mint előbb megépítendőnek párhuzamossága által meghusitassák, nem sejtjené.

De eltérve törvény- s szerződvénytől, mellyek a kérdést Arad részére döntik el, nézzük az ország közhajlítását, közérdekét e tárgyban. Midőn az 1840ki 38d. t. cz. a Dunát a Tiszával Pesttől Szegedig öszveköttő csatornai vállalatot különös törvényes kedvezésekkel fölruházta, az ország azon ohajtását fejezte ki, hogy a szegedi vidék és az inneni vízi közlekedés épen szinte azon irányban, mellyben a kecskeméti-szegedi vasut lenne vonatandó, hozassék Pesttel közelebbi összeköttetésbe. Immar képzeltető-hazánk jelen körülményei közt, azon egy irányban, illy roppant költségbe kerülő két egymással mindig versenyzendő vállalatnak egymás mellett megférhetése? És ha ez nem képzeltető, még azon esetben is, ha ezen törvény általa alá vett vállalkozó társaság a törvény kedvezéseiről lemondana, lehet-e ezen csatornának, mellynek építésére még más társaság is vállalkozhatik, nyilvános érdeke és e tekintetben az ország tudva lévő ohajtása ellenében, annak nyilvános ártalmára, ugyan csak a törvényhozásnak vagyis országának befolyása nélkül vasutat építeni? e kérdés megoldását, jóllehet arra tiszta meggyőződés szerint nem e-mel felelhetnénk, különféle lehetvén a nézetek, a nagy közönség itéletére hagyjuk. (Vége köv.)

BUDAPESTI HIRHARANG. Majus első napjának megzavart örömeit másnap, vasárnap ugyancsak kipótolta az idő, reggeltől estig alig győzték a gőzkocsok Palotára állítani a roppant embertömegeket, miknek száma mintegy ötezerhez közelíthetett, s mondják, mikép e nap annyi sör fogyott el Palotán, hogy az arra fölhasznált árpából sok száz kenyeret lehetett volna sütni. Vácziól is igen sokan jöttek ezen új mulatóhelyre, melly annyira művelődik már, hogy az ottani menyecskék és lányok a lezavabb arszlánoktól sem ijednek meg. Az esti vonalok egyikén egyszerre tizen-nyolcz kocsi hozott két mozony, s még tömördek ember maradt, ki már nem kaphatott helyet. Néhány nap mulva a kőbányákig is megnyílik a vasut, s azon mulatópnt ismét sok ezer embert foglaland le. Mi lesz illy körülmények közt a budai hegyekből? S az illetők még most is késnek járható utakat csináltatni, ámbár a továbbra látók már mult évben fáradhatlanul izgattak e tekintetben, de folyvást siker nélkül; sőt mi több, ez évben már a kényelmetlen, rendezetlen és minden tekintetben hiányos társasági kocsik is fogyó félben vannak, s rövid idő mulva megérhetjük, hogy a budai gyönyörű hegyekbe majd csak a költők juthatnak ki kényelmesen — képzeltök szárnyain, a gyöngye lábú, rosz mellű s kényelmes emberek pedig, tehát a legnagyobb rész, mind vasutra szorulnak. Lesz aztán bezzeg új sopánkodás Budán, hogy ismét egy forrása kiapadt a jövedelemnek, de ki tehet erről, mint a mozdulni nem akaró budaiak? Rest többet jár, fősvény többet költ. Délután mindakét német nyárszínház tele volt, s estea nemzetiben is kített magáért a karzati közönség, de a zártszékek s földszinti helyek most is érzék az áremelés böjtjét, sőt még szombaton, az annyira kedvelt „Norma” adalásakor is. A vasárnapi „Csikós” második fölvo-násában Szöllösy valami új csikós tánczot mutatott, mellyet bizvást emberevő táncznak is nevezhetett volna, mert ennél vadabb, iztelenebb, otrombább, irtózatosb bakugrásokat még alig láttunk nemzeti szinpadunkon. Kár, hogy a jeles Idaly és Sály ügyességét is így pelengérré állítják, mindakettő szégyenülve távozott a szinpadról, és Szöllösy szaporitá büneit, miket nemzeti táncunk elkorcsosítására nézve már elkövetett. Ha fejkön állva, lábaikkal fölfelé vitték volna véghez csömörletes táncukat, ugy a Balaton bakhullámaihoz lehetne hasonlítani mozdulataikat, így azonban minden hasonlításon fölül állnak. És minő öltözözetben léptek föl a tánczosok! Nem hiszszük, hogy a rendező valaha alföldi magyar menyecskét látott, pedig népszínműben nem csekély kelléknek tartjuk azt, hogy az öltözötek híven utánoztassanak, mi alatt természetesen nem értjük a zsírzsagot. Ovakodjunk illy hanyagság által népszínműveink eddigi szép közönségét is meggyériteni. — A „Pesti Divalap” színházi közönségünk szaporítására azt ajánlja, hogy a dramai előadások beletidőjű eszköztessenek, s emellett több okot hoz föl, mellyek figyelmet érdemlenek ugyan, de mellyek ellen hasonlókkal válaszolhatni, mik közül elég legyen csak három elmondanunk: először is azt hiszszük, hogy nincs olly közönségünk, melly érdektelen dramai előadásokért bármilyen keveset is fizetni akarna, ha egyszermind operátok nem hallhatna; másodsor, minden emberben van figyeltási vágy és álszerméret, a magyarban pedig tiszseresen, s azért bizonyára mindegyik röstelné magáról mondatni, hogy ő csak az olcsó előadásokra járhat; végre még olly makacsok is vannak, kik most már csak azért sem mennének, mivel eddig az áremelés által ki voltak zárva. Például szolgálhat erre egy pár magyar lap, mellyek az előfizetési díjt fölemelvén, rögtön néhány előfizetőt vesztek, s ezeket utóbb nem nyerhetik többé vissza, miután az előfizetési díj ismét leszállított. Azután ne ámsuk magunkat, tisztán magyar közönségünk mindig csekély számu vala, mert Budapest tisztán magyar közönségének nem vált még szükséges és nélkülözhetlen élvezető a színház. A német közönség segíté tehát színházunkat megtölteni, s ezt az olcsó bérlet edesgeté hozzánk, s természetesen aztán, hogy a dramai előadásokból is csak ritkán maradt el az operák kedveért bérlővé lett német. Az általános bérletdíj fölemelése olyesé meg a zártszéki és földszinti közönséget, s ezt külön előesőbb drámai díjakkal kipótolni nem lehet. Az ügy ezen helyzetében véleményünk szerint most már minden visszalépés bajos, és az igazgatóság nem tehet egyebet, mint azon lenni, hogy minél érdekeseb, vonzóbb s változatosb előadások által az áremelést lassankint felejtse, s a neheztelő közönséget ismét beszoiktassa. — Értésünkre

adatván számúzet sége mia nem szár gyalró nem kimó férfi fölát — A jöv hírek érki vigasztal végződő lamint a által tünt kenni fog böző tart elvezelt szülöket, siessenek tarják re mulva me türténik, vendetes krajczáré nak, s jö számítás mert nál csak az — Budá hogy nem hát kinto kezdí fül duccok, csődülne türni ké hangjai r dítek. — Érdemes tatni ne birunk.

A PE idei müki nyitattik kiállításb jelesül pe metszetek nehezek e nek semm művészet Pesten és réz-, kö- kedésben műveknél később ér jegyzékbe s minden egész Ma városokb vagy egy vettek, i zöltetik. pedig es dést ép a vagy mel akkor let mutatkoz miszerint után vala pesti mü minden e toznak a kívánják ról hozzá s t. költ sem véte nyének k vek gond kint erő zagai er költség e ép azon tek. Póti 9) A bek azon eset eredett. szerint bi vány melly vagy tul vezeséi; mü eladó a mü sze mi törtéte eladó ler gyobb E 11) A mükedve is kezes fog az el A. L. ker Hohe Fri ügyvivő műveknél mint az e lasztmány

adatván, mikép E. B. cigánybandájából a czibalom nem száműzetett örökre, hanem csak pihen a czibalmos betegség miatt, ez igen örvendetes, t. i. az, hogy a czibalom nem száműzetett; az mindazáltal igen szomorú, hogy ezen gyarló világban még az annyira nélkülözhetlen czibalmos sem kiméli az ádáz betegséget. — Budán egy nyolczvankét éves férfi fölakasztá magát, mint mondják, csupa életunottságból. — A jövő termés iránt az ország minden részéből kedvező hírek érkeznek, 's azonkívül tapasztalt öreg emberek azzal vigasztalják a szűkölködőket, hogy minden hetes számban végződő esztendő rendszeren igen gazdag szokott lenni, valamint a hatos számuak eddig mindig rendkívül szűk termés által tünnek ki. Az élelmi szerek ára tehát hihetőleg csökkenni fog. — Ugyanazán egy újságban két egészen különböző tartalmu hirdetést olvastunk: az egyik 10 pftot ígér egy elveszett kis kutyáért, a másik ellenben felszólít bizonyos szülőket, hogy elveszett kis fiukat a megtalálótól átvenni siessenek, kik azonban ezen felszólítás teljesítését éppen nem tartják rendkívül sietősnek. — Uj hidunk lánczai rövid idő múlva megérkeznek Angliából, elfogadásukra nagy készüllet történik, 's Budapesten most minden ember csak ezen örvendetes eseményről beszél. — Bécsben jelenleg tíz ezüst-krajczárért egy rendkívüli nagyságu francia ökröt mutogatnak, 's jövő vásárra itt Pesten is föl szándékoznak vele lépni; számításukban mindazáltal alkalmasint csatlakozni fognak, mert nálunk az éfélekért nem igen szoktak fizetni, miután csak az egy állatmutatáson is mennyi nagy ökröt lehet látni. — Budán most állatregletet mutatnak, mely oly szelíd, hogy nem sok bámulót csodít be; a furgansok tulajdonosok tehát kintornást szerzett magának, 's valahányszor az forgatni kezdi fülkínzó műszerét, azonnal elbődülnek a tigrisek, párduczok, hiánák, vadmacskák és tuzokok, 's az emberek becsődülnek ezen ékelen lármára. Az emberek ellenben eltűnni kénytelenek az udvarokon síró kintornákat, melyek hangjai még a vadon flait is (nem Ingomárt értjük), megrendítik. — „Miképp lehet gyorsan elaludni?“ cím alatt igen érdekes munka jelent meg német nyelven; magyarra fordítani nem fog, mert illy jótékony hatásukat eredetiben is bírnak. —

A PESTI MŰEGYESÜLET RÉSZÉRŐL. (Értesítés a pesti ezidei múkiállítás ügyében.) 1) Az ideai múkiállítás Pesten megnyitattik július elején, és tart augusztus hónap végéig. 2) A múkiállításba csak élő művészek jelesebb dolgozatai vétetnek fel, jelesül pedig olaj- és aquarell-festvények, rez-, aczel- és kőmetszetek és szoborművek, ha ez utóbbiak nem felette nagyok, nehezek és töredékesek. Másolatok 's oly műtárgyak, melyeknek semmi művészeti becso k nincs, vagy melyek nem a szép-művészetek körébe tartoznak, valamint olyan képek, melyek Pesten is Budán már nyilvánosan ki voltak állítva, 's végére rez-, kő- vagy aczel-metszetek, melyek eladás végett a kereskedésben már kitétek, nem fogadtatnak el. 3) A kiállítandó műveket Pestre legelőbb június 20-ikáig kell beküldetniök; a később érkezendő művek felállítatnak ugyan, de a nyomtatott műjegyzékbe nem vétetnek fel. 4) Az egyesület viseli a szállítási 's minden egyéb költséget mind azon műdaraboknál, melyek a) az egész Magyarhon kebeleiből; b) München, Prága, Triest és Bécs városokból küldetnek be, ha a beküldők az igazgató választmány vagy egyleti ügyvivők valamelyikének e részbeni nyilatkozatát vették, ha a beküldő a fen kített határidőben nem postán eszközöltetik. A visszaszállítási, biztosítási 's több eféle költséget pedig csak akkor vállalja magára az egyesület, ha a visszaküldést ép azon a vonalon 's ép azon helyekre eszközölheti, honnan vagy melyeken keresztül a beküldés történt; kivételnek csupán akkor lehetvén helye, ha e részben valamely költség-kimelés mutatkozik. 5) Ha a beküldők abeli kívánságukat nyilvánítják, miszerint az általok beküldött műdarabok a kiállítás berekesztése után valamely más műegyesülethez küldessenek, illy esetben a pesti műegyesület a Pestre szállítási 's harminczadéért, valamint minden egyéb költséget magára vállal ugyan, de a beküldők tartoznak azon műegyesuleteknek, melyekhez műveiket küldetni kívánják, elebb kieszközölni azt, hogy azok a műveket Pest-ről hozzájuk leendő szállítatásáért 's harminczadéért fejében járó 's t. költséget magokra vállalják. 6) A kiállított művek közül egy sem vétethetik vissza a kiállítás berekesztése előtt. 7) A festvények kellőleg rámarkba foglaltassanak. 8) A beküldendő művek gondosan bepakoltassanak. A festvények a ládákban egyenkint erős csavarok által megszorítottassanak, és a ládák hézagai erős papírral betapasztassanak. A csavarokra teendő költség a beküldőket illeti, kik műveiket el nem adás esetében ép azon ládákban kapják vissza, melyekben azok Pestre érkeztek. Pótlólagos későbbi költség felszámítása elnemfogadtatik. 9) A beküldéskor történhető károsodások megterítéséért csak azon esetben kezeskedik az egyesület, ha a kár az ő hibájából eredt. A vizen szállítandó műveket azonban a bejelentett érték szerint biztosítottatja. 10) Minden műdarabhoz egyegy nyilatkozvány mellékeltessek, mely magában foglalja: a) a beküldő vagy tulajdonos nevét és lakhelyét; b) a műtárgynak megnevezését; c) a beküldő vagy tulajdonos abeli szándékát, vajjon a mű eladó-e, mely esetben minden alkudozás kikerülése végett, a mű szabott árát, ha pedig nem eladó, annak értékét; végre mi történjék a művel a kiállítás berekesztése után, ha ez nem eladó lenne, vagy el nem adható, mely nyilatkozvány nagyobb bizottság okáért a ládák fedelére is rá ragasztassék. 11) Az egyesület nemcsak a maga részére vásárolt, de magán-műkedvelők által megvett műdarabok árának pontos lefizetéséért is kezeskedik. Az eladott műdarabok ára minden levonás nélkül fog az illetőknek megküldetni. Közlebbi értesítést Pesten Klausz A. L. kereskedése, Bécsben másrés Müller H. F., Münchenben Hohe Fridrik urak; Triest- és Prágában az oltani műegyesületi ügyvivőseknek adandék. — Ugyan ezek eszközlik a kiállítandó műveket Pestre, 's innen az illető helyekre szállítatását, valamint az eladott műdarabok árának kifizetését is. Az igazg. választmány meghagyásából közli Rittér Sándor, egyes. titkár.

BUDAI NÖGYLET. Baró Horváth Katalin, elővezgyült Popháné, folyó évi april 10-ken kelt alapítvány-levele erejénél fogva, a nögyeleti apolda gyarapítására 1000 pftot, pesti vagyónából holta után kihezendőt biztosított. Mihezkepest az egybegyült egyleti tagok ezen alapítványt szíves halaközönettel fogadván, azt ezennel is közhírre tétetni határozzak. Kelt Budán 1847ki april 22-ken tartott ülésből. — Külkey Henrik titoknok.

A PEST-VÁCZI VASUT-VONALON utozott f. évi apr. 26-kan 754 személy; 27-ken 710 sz.; 28-kan 604 sz.; 29-ken 1025 sz.; 30-kan 595 sz.; majus 1-jén 879 sz.; 2-kan 4441 sz. 's így apr. 26-kától maj. 2-ikáig bezárólag összesen 9008 személy.

KIMUTATÁSA a magyar központi vasutoni személyjárások-és bevételnek. Pályavonal Pest-ről Váczig

1846. évi jul. 16-ikától egész mart. 31-ikéig	Személyek		uti pogyász és sürgős jóságok		különféle bevételek		összes bevétel	
	szám	for. kr.	font	for. kr.	for. kr.	forint kr.	forint kr.	
1847. Apr. 1-től 30-ig	181331	61902 12	1437681	3910 26	777 35	66590 13		
1847. Apr. 1-től 30-ig	23587	7295 29	593830	661 14	67 42	8024 25		
összesen	204918	69197 41	2031511	4571 40	845 17	74614 38		

Pozsony, majus 1-jén 1847. A magyar központi vasut igazgatóságától.

KISFALUDY GÖZÖS. A Jelenkor 34-ik számának „Budapesti napló“ rovatában azon újdonság olvasható, hogy „a Kisfaludy gözöst nagy kellemettség érte, a tó zajos hullámai közt kiindult hajót egy nagy szél feloldalra fektette, a berohanó víz a katlant eloltotta, a gépezet megállott, a hajó a nádasba vettetett, ott megfeneklett és kivontatása még eddig nem sikerült.“ Ezen tudósításhoz szükséges lett volna a hullámok közé temetkezettek számát is kitenni, mi azonban elmaradt. Az olvasó közönség megnyugtatósára biztossá tesz a Jelenkor tudósítóját, hogy a hajó nem feneklék a nádasban, hanem legjobb állapotban most is hetenkint hétélőn, szerdán, pénteken Keszthelyről Kenesére, — innen pedig minden kedden, csütörtökön, szombaton vissza Keszthelyre küldött újat rendszeren folytatja. Annyi azonban igaz, hogy a keszthelyi közönség husvét-hétfőn Emaus-ünnepi mulatságot akarván Fűreden tartani, mivel a Balaton jegének nagyon késő ellakarodása miatt a hajó rendes utazását akkor még meg nem kezdhetette: a tisztelt keszthelyi közönség különös kívánságából a gözösnök már nagyszombaton Keszthelyre kellett volna menni; ki is indult, azonban a rendkívüli nagy szélről felzaklatott hullámokkai küzdelmet a kapitány szükségtelennek tartván, azon reményben, hogy másnap a vihar és hullámok talán csillapodni fognak, ezen egy óráig tartó próba útjában szilárdul kiállott (tentamen publicum) után minden legkisebb veszély nélkül a fűredi kikötőbe ismét visszatért. És ezen kirándulás az azon időpont, melyben a Jelenkor által adott kellemettségnek kellett volna megessni. — Másnap, husvét ünnepén a szél még nagyobb volt, a Balaton még jobban zajlott, a hajó azért utnak indult és reggel 10 órakor Keszthelyen már kikötött. Husvét hétfőn hasonló nagy szélben emaus-ünnepés végett 60 személyt Fűdre 's az nap ismét vissza Keszthelyre szállított. Ennyit hivatalos jelentések után az olvasó közönséggel tudatni, nem czáfolgatási viszketegből, hanem az intézet és utazni kívánó közönség érdekében kötelességemnek tartom, egyúttal a társaság részéről azon ohajtást nyilvánítván, bára most keletkezett vállalat hitelét a Jelenkoréhoz hasonló bal-értesítések csökkenteni ne törekednének. — Pinterics József, társasági jegyző.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Az alsóházban april 23-án a kormány nevelési terve, mely azelőtt való napon az általános tárgyalásnál oly nagy szavazati többséggel diadalmaskodék, választmányilag tárgyalatott. Sir W. Clay módosítványul azt indítványozá, hogy a disszertek gyermekeinek a status által gyanólt iskolákat látogatni szabad legyen, de a nélkül, hogy az angol papáság vallási oktatásában részt venniök kelljen. Az unalmas bigott vita (így fejezi ki magát az Allg. Zg) a módosítványnak 210 szavazattal 74 ellen történt félretvetésével végződék.

A hírlapok a porosz országgyűlésen kívül főképp Görögország ügyével foglalkoztak, nem csekély keserűséggel Kolléts kormányra ellen. A Sun szerint Törökország részén Anglia, Oroszország és Ausztria vannak, Görögország részén pedig csupán Franciaország.

FRANCZIAORSZÁG. Párisba Algirből april 20-áról azon fontos tudósítás érkezett, hogy a dsursurak kabilok, egyetlen még meg nem hódolt tartomány, Marokkótól Tunisig, magokat önként megadták, úgy hogy Bugeaud tábornagnak új kirándulása e vidékre fölöslegessé vált.

Franciaországba mult évi julius 1-je óta folyó april közepéig 5 903 507 hectoliter (egy hectoliter 1⁰⁰/₁₀₀ ad rész pozs. mérő) idegen gabona hozatott vizen és szárazon, 's ebből april első felében 143 320 hectoliter.

SPANYOLORSZÁG. Francia lapoknak azt írják Madridból, april 19-éről, hogy a királyné férjével kibékülvén, vele ismét együtt jelent meg a nyilvános helyeken, 's hogy a mostani ministerium lelépéséről, és Olozaga elnöksége alatti progressista cabinet alakításáról, Espartero visszahívatásáról volt szó. A Portugalia felé indított csapatnak a Párisból visszavárt Manuel de la Concha tábornok leendett vezére.

PORTUGALIA. A J. d. Débats legújabb lissaboni tudósításai akép hangzanak, hogy Donna Mária királyné a négyes szövetség betűszerintü értelméhez képest, Anglia, Francia- és Spanyolország közbenjárását kérte, 's e három ország kormányai arra késznek nyilatkoztak. A királyné a

lázadóknak teljes közbocsánatot, a charta visszaállítását, a cortes egybehívását és a két párt mérsékelt tagjaiból alakítandó ministeriumot ígér. A főváros és a királyi család védelmére april 20-án táján a Tajoban lévő angol, francia és spanyol hajókról a seregek már kiszállítottak, 4000 spanyol katona pedig a portugali határokat eddig hihetőleg már át-lépte. A forradalmiak már Selubal és Palmella birtokában voltak, 's a fővárost veszélyezteték, hova Oporto mellől Saldanha is hátrálni kezdett.

OLASZORSZÁG. Gizzi bibornok, ő szentségének status-titoknok, mult april 19-ken a megyék igazgatóihoz köriratot bocsátott, melyben többek közt ez olvasható: „Ő szentsége bizva az ur segedelmében, előre haladand az elfogadott rendszerben és a statusintézeteknek javításában, azon korlátok közt, melyeket magának magas bölcsességében kitűzött. Ezen üdvös szándék bizonyosága az is, mit ezennel önökkel közölök. Ő szentségének célja mindenik megyéből egygy férfit híni Rómába, kik a statusbani állásuk, birtok 's tudományuknál fogva a pápai kormány hü alattvalóinak tulajdonságait bírják, és köztiszteletben 's polgártársaik bizodalomban részesülnek. A szent atya szándéka e férfiak közremunkálását használni a teendő változtatásoknál. Ezen férfiak legalább két évig fognak a fővárosban tartózkodni. Ön át fogja látni, milly nagy fontosságú, hogy ő szentsége céljainak megfelelő férfiakat választhasson. Szíves leend tehát megyéjéből két vagy három férfit kijelölni, hogy közölök ő szentsége a legalkalmasabbat kiválaszthassa.“

POROSZORSZÁG. (A válaszfelirati viták.) Kedves dolgok vélnük tenni az alkotmányosság barátainak, ha az april 15 és 16-ikai porosz válaszfelirati vitákat, 16 millió derek szomszédunk alkotmányos életének első jeleit, egy kis részletességgel közöljük, 's az Allg. Preus. Zg ebeli, 30 hátsábra terjedő, nem annyira érdekes mint fontos tudósításának lényegét a következőkben pontosítjuk össze. A vitaközös vegyes ülésekben történt. Mindenek előtt egy kis társalgás volt a most nevezett lap mult számunkban közölt rövid tudósítása iránt, az april 12-kei ülésről, hol az mondatik, hogy Schwerin gr. tisztán hálafelelirat szerkesztését indítványozta volt, mely elferdítés ellen több oldalról panaszok és ovások emelkedtek. Azonban a lap ugyanazon nap megjelent kimerítő tudósításával hibáját jóvá tette. Ezek után Beckert követ, a válaszfelirati választmány jegyzője, előterjesztette az olvasóink előtt ismeretes felirati tervet. Mire a kir. biztos, Bodelschwingh statusminister ezeket mondá: „Épen nem célozom a megkezdendő vitába avatkozni, 's a hála-, vagy ha úgy tetszik, panaszfelirat alakja vagy tartalmára nézve, melyet önök ő felségéhez intézni akarnak, irányt adni. Azonban a választmány tervének egy pontja felvilágosításokat tenni kényszerít. Ezt ő felsége tanácsosainak nevében kell tennem. Ertem a terv azon részét, mely vélt jogsértések elleni ovást foglal magában. Megvallo, a korona tanácsadói azon kérdéssel, bírhat-e valamely még nem létesített testület más jogokkal, mint melyeket neki a törvény, melytől lételet nyeri, nyújt; oly kevéssé nem foglalkoztak, mint azon kérdéssel, köteles-e magát a törvényhozó régiebb törvények nem foganatosított részéhez betű szerint tartani új művenél? Mert azon meggyőződésben voltunk, hogy a korábbi törvényhozó iránymutatásait az új miben leghivebb 's legteljesebben teljesíteni, tanácsos és hasznos. Illy előrelátással, illy czállal adtuk tanácsunkat ő felségének; 's midőn a törvényeket aláírtuk, meggyőződésünkkel nyilvánítottuk, hogy az új törvény által semmi korábbi értekek meg nem sértetnek. A magas gyülekezet mellányolni fogja mostani meglepetésünket, midőn a felirat szerkesztésében egyszerre pontok egész sorát látjuk felállítva, melyekben a magas gyülekezet a fenálló jogállapot sértését véli feltalálhatni. Átmegegyek az egyes pontokra. Az 1820. jan. 17-dikei törvény nem foganatosított részének kivetele szükségképp fő-törvény volt az új törvényhozásnak. E mellett természetesen mindenek előtt e törvény szavainak értelme jött kérdésbe, hol az mondatik: „dass unter Zuziehung und unter Mitgarantie der künftigen reichsständischen Versammlung neue Darlehne aufgenommen werden können.“ Az volt a kérdés: mit jelent a „Zuziehung“ és a „Mitgarantie“? Ha a „Zuziehung“ egyértelmű a beleegyezéssel, miért nem választatott egyszerűen az utóbbi kitétel? Azonban a király egy határozott parancsa minden kétség alól felszabadított bennünket, mert ő felsége megparancsolá, mondaná ki az új törvény világozásban, hogy a rendek beleegyezése nélkül új kölcsönök fel ne vétethessenek. Egy kivételre mégis szükség volt. Háboru idején a berontások oly állapotot idézhetnek elő, hogy az országgyűlést nem lehet előlegezen egybehíni oly összegek előteremtése végett, melyektől talán a haza létele függ. Ez esetben tehát a törvényt az ország üdvével összhangzásba kellett tenni. Mi módon történt ez a f. évi febr. 3-dikai törvényben, tudva van önök előtt. A gyűlésnek egy igen szűk bizottsága van felállítva oly határozattal, hogy illy szorongató esetekben beleegyezését adja, 's az azt alakító nagy rendi gyűlés illy uton gyakorolja közremunkálását. De az sehol sincs mondva, hogy e szűk bizottság a nagy gyűlés beleegyezését pófolandja; különben a „Zustimmung“ szó ez esetben is használtatott volna, holott csak ezen szavak használtatottak: „zugezogen werden soll“ miszerint magának tudomást szerezzen a kölcsön szükségesség voltáról és mikinti megszerzéséről, és hogy a legközelebb egybehívandó országgyűlésen tanúságot tehesen, miképen cselekvék a kormány. Bizonyára senki sem kívánja a jelen gyülekezetben, hogy a törvény a hazát veszélyeztetőleg állítassék fel. Azonban, ha a magas gyülekezet jobb utat tud az 1820. jan. 17-kei törvénynek összhangzásban tételére a f. évi febr. 3-ai törvényvel, biztosítom arról, hogy arra a kormány örömmel lépénd, mert hiszen ő felsége a végre hívá egybe önöket, hogy jó tanácsot adjanak ő felségének; de e tanácsnak,

ismétlem, intézeteinkkel és hazánk üdvével összehangzóknak kell lenni. (Eljenezések. A szónok ezeket egyszer mindenkorra kikéri magának, mert nem tetszvégyből beszél.) A második kifogás az, hogy a rendi gyűlésnek beléegyezése csak oly kölcsönöknél fog megkívántatni, melyekért a status össze s vagyona kezességük. Meg kell vallanom, hogy csak miután már a törvény kihirdetve volt, tudam meg röpiratok és hírlapokból, milly gonosz értelem tulajdoníthatatik e szavaknak. Jelesen egy lapban azt olvasám, mikép a statusjövdelem egyetlen ágának kivétele is a kezesség alól elegendő leendő arra, hogy bármily kölcsön rendi beléegyezés nélkül felvételtessek. Nem hiszem, hogy valaki ő felségéről, vagy tanácsosairól oly rossz véleményben volna, hogy illy silány fogással akarnának élni a rendi jogok csonkítására. Nekünk ez, lelkekre mondom, eszünk ágába sem jutott. Szónok különbséget tesz a valóságos statusadósságok, és az igazgatási kisebb kölcsön felvételek közt, mely utóbbiak iránt a kormány csak utólagosan adandó szót az országgyűlésnek. Ha a magas gyűlekezet szavaival e tekintetben nagyobb kezességet kíván, fogadom, hogy ő felsége azt minden kétséget elhárítván nyújtandja. Attérek a közvetett statusjövdelemre. A jövendő országgyűlésnek e tekintetben sem az 1815ki sem az 1820 vagy 1823ki törvényekben nem ígértettek különös jogok. Az 1847diki febr. 3kai törvény által pedig e jövdelem viszonyai legkevésbé sem változtattak meg. Ha a magas gyűlekezet oly véleményben van, hogy jelen állásánál fogva e jövdelem igazgatására különös befolyással kell bírnia, ez indítványra, vagy folyamodásra adhat okot; de egy, még csak teendő indítvány miatt ovást tenni nem lehet. Menjünk át a negyedik ovási pontra, mely az 1823ki törvényből merített. E törvény azt határozza, hogy míg rendi közgyűlések nincsenek, az általános törvényekhez a tartományi rendek adják tanácsukat. Továbbá: „hogy midőn közrendek egybe-hivatása szükséges leendő, miképen alakíthatassanak azok a tartományi rendekből, arról

a további határozatokat magunknak fentartjuk. Ha ő felsége az idézett szavak mindenikét kötelezőnek tartotta is, nem volt egyéb kötelezettsége, mint hogy a tartományi gyűlésekből általános rendi képviselőket híjon egybe, mielőtt szükségesnek látja. Mikép alakíthatassanak az, az a legfelsőbb bölcseségre volt bízva. A királynak szabadságában állott a tartományi gyűléseket vagy teljes számmal egybehíni, vagy pedig azoknak akármelyik töredékeit, és ez utóbbi esetben sem mondhatta volna senki, hogy a törvényt meg van sértve. Ő felsége, uraim! teljesen hívá önként egybe, s felruházá minden igért tulajdonságaival a jövendő országos rendeknek, sőt azokon felül oly jogokkal is, melyek soha ígérve nem voltak. Semmiféle korábbi ígérten adószavazási jogról szó sem volt, hanem mindig csak rendi tanácsadásról. Szintoly kevéssé volt szó a petíciójogról, s e fontos két jogot ő felsége szabad akarattal ruházta a gyűlésre. Azonban ő felsége szükségesnek tartotta a középponti gyűlés munkálkodásának azon részét, melyek ő felségének és a korona tanácsosainak nézete szerint illy nagy gyűlésben nehezen intézhetőek el, rendszeren egy abból alakulandó kisebb gyűlésre ruházni át. Ő felsége teljes jogában lett volna, ha e kisgyűlést országgyűlésnek nyilvánítja, és beiktatja mind azon jogok teljes gyakorlatába, melyeket a nagy gyűlésnek adott. Már pedig ha e kisebb gyűléseknek (az egyesült rendi választmányoknak) az egész lehetett volna adni, hogyan lehet jogsértés, ha annak az egész egy része adatik. Itt csak hasznossági kérdéssről lehet szó, nem pedig jogkérdésről. Ezt elismerve, az időszaki egybehívás felhozott kérdése is el van döntve az által, hogy középponti gyűlést (a választmányok) van, mely rendszer időszakokban vendüti át a statusadósságok igazgatásának az 1820i törvény-parancsolta számadását. Szintoly kevéssé tekinthetem jogsértésnek azt, hogy a tartományi rendek ezentel is adhatnak kivételes esetekben tanácsot általános törvényekhez. Az 1823ki június 5kei törvény azt mondja, mikép addig, míg rendi közgyűlés alakíva nincs, a tartományi ren-

deknek joguk van, általános törvények iránt is véleményül adni. Ebből józan logica szerint más nem következhetik, mint az, hogy megalakítván a rendi közgyűlés, a tartományi rendeknek ama jogra igényök nincs. Hogy ő felsége ama jogot részről meghagyta, arra teljes szabadsága volt. Ezzel az ovási pontok sora be van végezve. En és társaim nézetét, hogy a hozott törvény által semmi korábbi meg nem sértetett, ugy hiszem, elegendőképen igazolám. Azonban ha a magas gyűlés, vagy annak egyes tagjai szavaival meggyőzve még nem volnának, és számukra jogokat más, mint e gyűlést létrehozott törvényekből származtathatni vélik, ezt folyamodvány vagy panasz útján terjeszthetik a trón elé. Ez volna meggyőződésem szerint a törvényes út; ezen akarnak-e járni, vagy pedig kívánságaikat és ovásukat a feliratba ictatni, azt elhatározásukra kell bíznom, mert mint beszédem elején mondtam, beavatkozásra jogom nem, de felvilágosításra kötelességem volt. (Folyt. köv.)

IGAZÍTÁS. Utolsó számunk 300dik lapja első hasábjának 19dik sorában „förendeinket” helyett olvasd: „hü rendeinket.”

TÖRÖKORSZÁG. Konstantinápoly. April 21dikei tudósítások szerint Argyropulos, eddigi görög követet a magas portánál, kormánya oda utasította, hogy uti leveleit visszavegye, s a követ azon napon a török fővárost elhagyni készült.

MEXIKO. Veracruzból Angliába martius 20kaig terjedő hírek érkeztek. E várost és San Juan d'Uloa várat martius 15ike óta tengerről partra szállt északamerikai seregek, Scott, Paterson, Worth sat. tábornokok vezérlete alatt ostromlák, s bevételök legfeljebb két hét múlva valószínűnek tartottak. A febr. 22 és 23kai csatákról hiteles tudósításaink még nincsenek.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkeszti Szevöy Józsof. (Szerkesztőségi szállás ur-utca Horváth-ház 54Dk. sz. a. l. cm)

Hivatalos tudósítások.

(426) **Birói árverés.** (1, 3)
Pfeiffer Józsefnek foglalás alá került pékmeisteri joga f. évi majus hó 29dikén a' telekhivatalban tartandó közárverésen el fog adatni. — Kelt Pesten 1847. évi april 30kán.
Lechner Károly végrehajtó tanácsnok.

(420) **Birói árverés.** (3, 3)
Folyó évi majus hó 10-dik napja délelőtti óráiban Pesten, Leopold-város, József-téren, Grosz Ferencz-féle házban, birói ítélet következtében lefoglalt postó-nyíró mesterseghez tartozó eszközök és egyéb házi butorok fognak árvereztetni. — Kelt Pesten, april 30kán 1847.

(406) **Váltótörvényszéki idézés.** (2, 3)
Neumayer Ferencz, kinek hol tartózkodása nem tudatik az ellene Mikonya Katalin által, 260 p. frt iránt ujlag megindított váltóúgy tárgyalása véget l. évi június 5dik napján reggeli 9 órakor e' váltóúgy előtt jelenjen meg. — Meg nem jelenése esetre védelmére Verzar Manó ügyvéd gondnokának nevezetik. — Kelt Pesten a' kir. e. b. váltóúgy 22dik napján tartott üléséből.

(403) **Hirdetés.** (3, 3)
Ő császári királyi apostoli felsége azt: hogy a' magyar kir. tudomány egyetemnél minden sebészi tanulmányok, — kivéven a' bábáknak jövendőre — is magyar és német nyelven folytatandó oktatását, — az 1847. -ik oskolai év kezdetétől, egyedül magyar nyelven adathassanak elő, legkegyelmesebben megengedni méltóztatott. Kelt Pesten april 13kán 1847.

(389) **Hirdetmény.** (2, 3)
Az egyetem alap. pécsvárad uradalom részéről közhírré tétetik: hogy folyó év majus hó 14kén Pécsvárad m. városában a' tisztartói irodában reggel 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján felsőbb helyben hagyás fentartása mellett következő királyi haszonvételek és egyéb haszonbérleti tárgyak 1847dik Szt. András hó 1-ső napjától kezdve 6 egymás után következő évekre legtovább ígérőnek bérben adandók.
Korcsmáltatási haszonvételek
a' bérli tulajdon italanak mérésével, a' pálinkás kazányoktól járó taksák beszédés jogának gyakorolhatóságával együtt.
Pécsvárad mezővárosában, a' vendégfogadó 3, urbéri telekkel.
Várkonyban, Kékesden és Vasason épület és földek nélkül.
Hirden, a' falun kívül az ország út mellett levő uradalmi vendégfogadóval és 3, urbéri telekkel.
Pécsváradon, a' zsidó vendéglő.
Husvágási jog.
Ellenden és Romonyán épületek és földek nélkül. Bérleti szándékúknak a' fentebbi napra és helyre, ellátva száztul 10 flos bánatpénzzel, hivatalosak; és azok kik itten üzemretelnek és az uradalmon kívül laknak, magokat adósságtul ment vagyonuk állapotjáról az illető előjárásági bizonyítványokkal kimutatni, vagy elégséges biztosságot szolgáló ezen uradalomban lakozó kezeseket állítani tartoznak.

(385) **Haszonbérlet.** (2, 3)
A' sóvári kir. főszékhelyi részéről közhírré tétetik: hogy a' sóvári kir. sóház 's pálinkafőzés, a' hozzá tartozó jogokkal, alkalmakkal, szerekkel, edényekkel 's kerttel együtt 1848iki februar hó 1-től 1853-iki october utójáig, azaz: öt évre, 's 9 hónapokra, folyó 1847k évi július 13kán Sóvárott tartandó közárverés útján kibérletetni fog.

(364) **Árcsökentési hirdetmény.** (3, 3)
A' főméltóság magyar kir. udvari kamara rendelete következtében, valamint ezen hatóság, ugy a' nagyméltóság helytartótanács' egy évi szükségére megkívántató papír, iró és irodai eszközök és viaszgyertya mennyiség, különösen: 60 rizma nagy regál-, 20 rizma kis regál-, 60 rizma nagy medlán-, 30 rizma kis medlán-, 70 rizma nagy mála (Pack) 160 rizma posta-, 450 rizma iroda-, 800 rizma fogalom- és 70 rizma itató papír; továbbá: 90,000 darab író toll, 350 tucat ceruza fában Nro 5, 160 tucat veres ceruza fában, 150 tucat veres ceruza fa nélkül, 325 tucat veres spanyol viasz Nro 80, 150 darab viaszon vászon, 30 rőfös 50 darab durva vászon (Zwischleinwand) 375 font fehér és 375 font szürke spagát, melyből 4 gombolyag egy fontot nyomjon; 6 font gummielastium, 20 font tömény, 10 mázsa fehér csontporzó; ezenkívül tetta készítésre megkívántató 260 font gallus alleppo, 400 font salzbürgi vitriol, 40 font úmsó, 40 font kéfa és 40 font gummi arabicum; végre: 27 mázsa viaszgyertya, 6 szálát egy fontra számítva, szállítása folyó évi majus 31kén Budán a' várbán a' kincstári épületben reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés által szerződésileg annak fog átadatni, ki a' fentérintett író anyagokat és eszközöket az előmutandó példány szerint jó minőségben, és legelőször áron p. p. szállítani magát kötelezendi.
Mellyre mindazok, kik ezen árverésben részt venni kívánnak, a' fentémlített napon, helyen és órában az árverés előtt leteendő és pedig az egész író eszközök szállítására 700 — gyertyák szolgáltatására pedig 160 p. forint bánatpénz mellett ezenel meghívattak.
Az árverés után semmi későbbi ajánlatnak helye nem lesz, a' szerződési feltételek és a' szállítandó minták a' kincstári kebelbéli gazdálalt hivatalban a' közönséges hivatali órákban megtekinthetők.
Budán, aprilis 15dikén 1847.
A' magyar kir. kincstári gazdálalt hivatal által.

(427) **Kötelezvény-megsemmisítés.** (2, 3)
11388. Pozsony városa tanácsának felírása foytán 1836. évi januar 28kán 800 p. frtől kiadott, 's özvegy Szluchovny Karolinát szenevedőleg, bizonyos Razin I. pedig keresőleg illető már kifizetett, de kitáblázás előtt elveszett kötelezvény megsemmisítésére, 's kitáblázatására kitűzött f. évi martius 15dik napjától számítandó egy évi 's egy napi határidő körül kihirdetettik. Kelt Bajtmas hó 16kán 1847.

(435) **Laszky M. B. elleni csödper.** (3, 3)
13323. Pest város tanácsa jelentése szerint Laszky J. és fia Laszky M. B. hitelezői csödületének felvételére f. évi april 1-ső napjára kitűzött határidő f. évi majus 25dikére áttéteztik; mi is 1847dik évi februar 16kán 6811. szám alatt kelt körlevél folytában kihirdetettik. Kelt Bajtmas hó 30dikán 1847.

(394) **Tanszéki csöd.** (2, 2)
Szeged szabad kir. városában, a' nmltu m. kir. helytartótanácsnak 1845dik évi Sz. Jakab hava 16dikán 25,22dik sz. alatt kibocsátott k. és k. intézménye által, az ipar- és kézműveszet előmozdítására rendelt elemi tanodák 4dik osztályának első évi folyama f. évi october 1-ső napján megnyitattni határozatván — a' tanítói állomásra, mellyel 400 p. frt évi fizetés és 100 p. frt lakber in egybekapcsolva, annak megérintésével, hogy a' tanító kinevezése a' magyarországi elemi tanodák szabályainak 66dik §-a értelmében történend — csöd nyitattik, 's határnapul f. é. július 10-ke kitűzetik — kik ezen állomásra jutni kívánnak okleveles folyamodványaikkal a' városi tanácshoz járuljanak. Kelt Szegeden aprilis 10kén 1847.

(380) **Hirdetés.** (2, 3)
Néhai tudós Schvartner Márton, egyetemi diplomatica és heraldica volt tanítójának, könyvtár őrnének és a' bölcsészeti kar seniorának hagyományából 100 pengő forint ajánlatik a' következő tárgyról készített legjobbj értekezés jutalmául:
„Ostendatur origo, duratio, et interitus regni Chazarorum, eorumque cum gente hungara nexus“
Azon értekezés, melly a' jutalmat megnyeri, máshonnan e' czéla ajánlatott költséggel kinyomtatatik és annak 12 példányát a' szerzőjének átadadnak.
A' határnap, a' meddig azok, kik a' kített jutalmért vetélkedni szándékoznak, értekezéseiket az idevaló királyi tudomány egyetemi nagyságos rectorának postabér terhe nélkül átküldeni tartoznak, jövő 1848. évi június utolsó napjára van kitűzve; azon nap pedig, mellyen a' 100 pengő forintból álló jutalom a' legjobbj értekezés szerzőjének odaítéltek, 1848dik évi november 1-ső napjára határozott.
Olyan értekezés, melly az ő szerzője nevét nyilván kijelenti, ezen tudományos vetélkedéshez nem bocsáthatatik, hanem csak az olyan, melly valami jelszót a' homlokán viselven, a' szerzője nevét és más ő megismertető jeleket egy melléje kapcsolt, de zárva lepecsételt levelkébe foglalja, mellyen kívülről ugyan azon jelszó légyen írva.
Ezen tudományos vetélkedésre mind a' hazai, mind a' külföldi tudós férfiak meghívattak, kik az ő értekezéseiket deák, magyar, német, vagy francia nyelven készíthetik. Kelt Pesten april hó 17kén 1847.
A' Schvartner jutalom hagyományának igazgatói.

(381) **Hirdetés.** (2, 3)
A' magyar királyi tudomány egyetem hittani karánál megírt ágazatos hittan első részének tanszékére, ugyanazon hittani kar jelenlétében tartandó pályázat határnapjaul, felsőbb helyen, folyó évi augusztus hó 4dik napja tüzetelt ki. Kelt Pesten april 17dikén 1847.

(463) **Kötelezvény iránti felszólítás és hiba igazítás.** (1, 3)
17158. Pest város tanácsa Schak Móríc helybeli lakos folyamodása következtében az eszedő részére bizonyos Schossberger S. V. által 1846dik augusztus 9dikén 800 p. frtől kiadott 's elveszett kötelezvény megsemmisítésének folyó évi januar 26kán 3184. sz. alatt kelt körlevél által megrendelt környekeltetésében az említett város tanácsa ez iránti jelentése nyomán elküvetett azon tollhibát, melly szerint folyamodó Schak Móríc adósságának neve „Schossberger S. N.”-nek volt kitéve, újabb környekeltetés útján kijavítani 's azt is közhírré tétetni kérvén: hogy ha a' kérdéses kötelezvénynek netalán jelenlegis tulajdonosa folyó évi majus 1-ső napjától számítandó egy évi és napi határidő alatt abhozi jogait bebizonyítilag magát az érintett városi tanácsnál elmulasztandja, a' kérdéses kötelezvény megsemmisítésnek fog tekintetni, ennélfogást a' fennidézett körlevél folytán ugyanez körszerte közhírré tétetik. Kelt Szent-György hó 20dikán 1847.

(462) **Szerződés-megsemmisítés.** (1, 3)
3309. Buda fővárosa tanácsa legközelebb tett felírásánál fogva azon szerződésnek, melly a' Krisztina külvárosi 337. számú házra nézve Brachfeld Móríc részére 1842dik évi januar 19kén 51dik szám alatt 16500 váltó forinttal Blauptert János és Teréz ellen betáblázva volt, de törvényszéki végzés folytán mint érvénytelen kitáblázott, nehogy idegen kezén léte mellett csalárd módon adásvévesbe hozatassék, megsemmisítését országszerte kihirdetettik kérvén, ennélfogást ugyanez körszerte közhírré tétetik. Kelt Budán Sz. György hó 30dikán 1847.

(457) **Guttman Ábrahám elleni csödper.** (1, 3)
15818. Heves vármegye törvényszékének jelentése folytán közhírré tétetik: hogy Gyöngyös mezővárosának tanácsa ottani lakos Guttman Ábrahám elleni csödper megnyitására majus 19dikét tüzte ki, tömeggondnokká Schönfeld Lázárt, perigyelővé pedig Gyürky János hites ügyvédet nevezvén. Kelt Szent György hó 13dikán 1847.

(459) **Ábrahám Joakim elleni csödper.** (1, 3)
15821. Pozsony vármegye csödtörvényszékének felírása szerint Ábrahám Joakim duna-szerdahelyi zsidó kereskedő hitelezői csödületének határnapja f. évi majus 26dikára tüzetvén ki, 's tömeggondnokká Deák Péter esküdt, perigyelővé pedig Vermes Móríc uszli allügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetettik. Kelt Szent György hó 13kán 1847.

(365) **Szerződés iránti felszólítás.** (3, 3)
5369. Pozsony vármegye Guttman Sámuel és Brüll Henrik, mint a' pozsonyi zsidók árvek gondviselői folyamodása következtében 1819. évi július 25kén 1500 p. frtől kiadott, 's ugyan azon évi october 18kán betáblázott 's néhai Mandelles Salamont szenevedőleg, Mandelles Danielt pedig keresőleg illető már kifizetett, de elveszett bizonyos malom átvételét tárgyzó szerződést országszerte azzal kihirdetettik kérvén, hogy ha annak mostani tulajdonosa egy év 's egy nap alatt jogai bebizonyítása végett magát nem jelenetend, a' kérdéses szerződés azonnal kitáblázatni fog; ugyanez kihirdetettik. Kelt Bajtmas hó 3kán 1847.

(433) **Schacherls Herman és neje elleni csödper.** (2, 3)
12124. Pozsony vármegye törvényszékének jelentése szerint Schacherls Herman 's neje Karolina Pozsony-Várallyai izraelita kereskedők ellen rendelt csödperben a' hitelezők megjelenésére f. évi június hó 1-ső napja tüzetvén ki határidőül, ideiglenes tömeggondnokká Nagy Leander, perigyelővé pedig Imely Antal uszli allügyezsek nevezettek. Mi is kebelszerte kihirdetettik. Kelt Bajtmas hó 16dikán 1847.

(417) A' következő tandó egy a' nyilván adandó tá A. 184 ki n c
a) b) és Pivnic c) d) a' Kameri e)
a) b) és Pivnic c) d) Pr.-Szt.-f e)
a) b) és a' buk b) halászat a) és a' bez c)
a) b) jövedelm b)
a) b) c)
A B. 18 2 5 1 77 hold nevü er C. 18 H 8 Verbász 3 D. 18 C. 18 E. 18 A kert rés karavuk Bogoev F. 18 állt el és italt fizetés kincstár magána kik imit az illet kincstár (419) 250 fr Osztois szerte 12diké semmis (423) állt a szám a Ferenc (339) tömeg néhai 3 decem hogy h öröksi szerint

Haszonbéri árverés. (2, 3)

A zombori királyi kincstári igazgatóság részéről a bácsi kerületbeli királyi kincstári uradalomnak...

- a) A palánkai uradalomban: Gajdobrán, Bulkeszen és a csébi csárdában.
b) A kulai uradalomban: Hegyesen, Szeghegyen, Ó- és Új-Sóvár, Torzsán, D. Sz. Iványon és Pivniczán.

- a) A palánkai uradalomban: Gajdobrán, Bukinba és Új-Palánkán.
b) A kulai uradalomban: Szeghegyen, Feketehegyen, Kuczurán, Ó- és Új-Sóvár, Torzsán és Pivniczán.

- a) A palánkai uradalomban: a bukinyi dunai halászat, az ó-palánkai mocsári halászat és a bukinyi vízfogás.
b) Az apathini uradalomban: az apathini duna- és a mocsári halászat, a kucskai dunai halászat...

- a) A palánkai uradalomban: a palánkai országos-vásár jövedelme, a palánkai hétt-vásár jövedelme.
b) A kulai uradalomban: a kulai hétt-vásár jövedelme.

- a) A palánkai uradalomban: a palánka neszényi dunai rév jövedelme.
b) Az apathini uradalomban: a bezdányi hid- és töltés vám jövedelme.

- a) A palánkai uradalomban: Plávnán.
b) A kulai uradalomban: Cserevénkán.
c) Az apathini uradalomban: Bezdánba.

- a) A palánkai uradalomban: a száraz malom a kis-sztopári Ferenc esaternai állason.
b) 1847. évi június hó 8-án reggeli 9 órakor a palánkai tisztartósági irodában.

- a) A palánkai uradalomban: 106 hold szántóföld Bukinba, 356^{10/22} hold szántóföld Paragbán.
b) 544 hold kaszáló, melyek közül 120 hold szántóföldek találhatók Metkovicson.

- a) A palánkai uradalomban: 56^{1/4} hold Bukinba Drenovác nevű erdőben, 77 hold Plávnán Morgács nevű erdőben, 6^{1/4} hold bogányi Morgács erdőben, 58 hold Obrovácson Budzság nevű erdőben, 254 hold Obrovácson Szlaro-Szelo nevű erdőben.

- a) A kulai kir. kincstári tisztartósági irodában.
b) Hegyes, Szeghegy és Feketehegyen, Ó- és Kis-Kéren és Ó- és Új-Sóvár.

- a) 82^{1/2} hold Kulán, 4 hold Cserevénkán, 2^{1/2} hold Szeghegyen, 10^{1/2} hold Feketehegyen, 20 hold Verbászon, 3 házhely Feketehegyen, 2^{1/2} telek Kuczurán.

- a) 13^{1/2} hold Csonoplán, 7^{1/2} hold Csonoplán és 4^{1/2} hold Csonoplán.
b) 465 hold békovi szántóföld, 8 hold Prekajai szénáskert.

- a) Apatinba, Bezdánba, Monostorszeghen, Rác-Militicsen és Szontán.
b) Két üres házhely Apatinba, apathini szénáskert, apathini nádaskert része, apathini dohány tenyésztő kert része, 60 hold szántóföld Bezdánba, 5 hold szántóföld Bezdányba, 5 hold szántóföld Bezdányba, karavukovai szilváskert, karavukovai hambárhely és két nádaskert Kupuzsinán.

- a) Kis-Kandeli legelő-rész Apatinba, 3 hold szántóföld bezdányi erdőben, 11^{1/2} hold erdei földek Bogojeván, kis-kandeli legelő-rész Szontán, a faizás Marin, Pruth, Szontai szigetben.

- a) 3 hold szilváskert Dautován, 2 hold szilváskert Béreghen és a kolutai nádaskert.
b) 1^{1/2} hold hajdani faiskola Szántován.

A haszonbéri feltételei az árverés előtt különösen fognak felolvasatni, megtudhatni azokat mindazonáltal előbb is mind a zombori kir. kincstári igazgatóságnál, mind pedig az illető tisztartóságnál.

Franczenbach Henrik elleni csödper. (3, 3)

9548. Pest vármegye első alispánjának jelentése folytán közhírré tételik: hogy Ó-Buda koronai mezővárosának tanácsa Franczenbach Henrik elleni csödper megnyitására f. évi majus 25, 26 és 27-két tüzte ki határidőül, tömeggondnokká Gráf Lipót tanácsbeli, perügyelővé pedig Molnár József hitessüggyvédet nevezte. Kelt Bajtmas hó 2dikán 1847.

Robicsek József elleni csödper. (3, 3)

9933. Pest város tanácsa jelenkén, hogy eladósult ugorjai Robicsek József nagykereskedő hitelezőinek összegjövételére f. é. majus 27diké tüzetett ki határidőül és tömeggondnokká Burgman Károly, pergondviselővé pedig Széher Mihály hitessüggyvédet nevezettek ki, ugyanez kihirdetettük. Kelt Bajtmas hó 2. 1847.

Örökség felvétel iránti felszólítás. (3, 3)

9520. Győr város tanácsa ez előtt 15 évvel eltűnt, jelenkén is ismeretlen tartózkodású Hügel Jánosnak, kinek részére néhai gróf Eszterházy Jánosné született Hügel Erzsébet végrendelete nyomán 1682 v. forint 29^{1/2} krnyi örökség jár, ezen örökség felvételére kifizető f. évi január 15-16i számítandó egy évi három napi határidőt országzserte avval kihirdetettél kéréven: hogy ennek siker nélkül lefolyta után a kérdéses örökség a többi osztályos testvéreknek kiadatni fog; ugyanez kihirdetettük. Kelt Bajtmas hó 2dikán 1847.

Kötelezvény-megsemmisítés. (3, 3)

4903. Temesvár város tanácsának folyamodása következtében 1834. évi majus 19dikén 5000 v. fról kiadott, s Lex Ferdinand nyugalmazott cs. kir. kapitányt szenvedőleg, Georgievits Istvánt pedig keresőleg illető már kifizetett, de a mondott hitelező örökösei által letartóztatott kötelezvény megsemmisítése körül kihirdetettük. Kelt Bajtmas hó 3dikán 1847.

Özvegy Benkovics Pálné elleni csödper. (3, 3)

8716. Bars vármegye jelenkén néhai nemes Benkovics Pál esküdti volt fogadó özvegye született Hájba Borbála hitelezői csödületének határnapja f. évi majus 20, 21 és 22dikére tüzetettél ki, s tömeggondnokká Gaál György esküdt perügyelővé pedig Gaál István tiszti alügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetettük. Kelt Bajtmas hó 23dikán 1847.

Kötelezvény-megsemmisítés. (3, 3)

10255. Arad város tanácsa Langó Ferencz folyamodása következtében 1831dik évi január 1-ső napján 700 v. forintról kiadott és 1837dik évi január 30kán betáblázott, a mondott folyamodót szenvedőleg, néhai Venczel Gottfriedet pedig keresőleg illető, már kifizetett, de elveszett kötelezvény megsemmisítését országzserte kihirdetettél kéréven; ennél fogva a kérdéses kötelezvény megsemmisítése körül kihirdetettük. Kelt Bajtmas hó 9dikén 1847.

Pesten Eggenberger J. és fia (1)

magy. acad. könyvtárosknál épen most jelent meg:
Nagykoru. Vigjáték két felvonásban Bauernfeldtől, magyar színpadra alkalmazá Fekete Soma. 12rét. Pesten 1847. borítékba füve 24 kr. p.p.
Hellen Classicusok, magyar fordításokban, kiadja a magyar tudós társaság. 11dik kötet. Párhuzamos E letrajzok Plutarchoól. Hellenből fordította D. Székács József, m. a. és Kisf. társ. tag. N. Srét. Pesten 1847. borit. füve 1 r 48 kr. p.p.
Magyar tudós társasági Névköny, naptárral 1847re. Srét. Pesten, 1847. borítékba füve 20 kr. p.p.
Szentbeszéd, melyet boldogságos szűz Mária névünnepe 1846iki Sz. Mihály hó 13-án a váci székesegyházban mondott Balla József. Srét. Pesten, füve 12 kr. p.p.
Első évi oktató, az irás, olvasás és rajzolás' kezdetének ABC-jével készítette Kiss Balint, második bővített és megújított kiadás. Srét. Pesten, 1847. mind a két kötetnek az ára külön borítékba köve csak 16 kr. p.p.

Meghívás. (1, 3)

A pozsonyi malomvígylő társaság t. cz. részvényesei az e' folyó 1847dik évi majushó 24dikén reggeli 10 órakor a takarékpénztári teremben tartandó rendes közgyűlésre, melyben az évszámolások előterjesztése s az osztalék meghatározása történeud, ezennel meghívotnak.
Pozsony april hó 18dikán 1847. Az elnökség.

Vácson a szerzőnél, Pesten Eggenberger könyvtárosnál megrendelhető Schirrhuber Möricez Mezei s házi gazdaságtana.
A munka, mely e' napokban kerül ki a nyomdából, teud 24-23 ivet 29 fametszvényvel. Ara 1 fit 30 kr. ezüstben. (429) (1, 3)

Ujon nyitott divat-salon. (1, 2)

Az egri fürdő, mely 25 foknyi hőmérsékleténél fogva mint természetes melegvíz egyszerű fürdőként is kellemes élvezetül szolgál az emberi testnek, ollyas bajokban pedig, hol általános, vagy részletes gyengeség szerepel s hol más fürdők többnyire ártalmasak; valamint az aranyerben s némely bőrbetegségek elszáritásában, az egy bór kifejtésében is igen üdvös hatásának tapasztalattik; ez évben majus kezdetével meg fog nyitlani.
E gyógyvíz jótékonyágát élvezni szándékozók a fürdő közelében mind privát házaknál megszállhatnak, mind a „Korona” vendéglőben kényelmes szobákat kaphatnak. Kelt Egerben april 23kán 1847.
Nagyfejű Mihály fürdő orvos.

Füldői-hirdetmény. (1)

Az egri fürdő, mely 25 foknyi hőmérsékleténél fogva mint természetes melegvíz egyszerű fürdőként is kellemes élvezetül szolgál az emberi testnek, ollyas bajokban pedig, hol általános, vagy részletes gyengeség szerepel s hol más fürdők többnyire ártalmasak; valamint az aranyerben s némely bőrbetegségek elszáritásában, az egy bór kifejtésében is igen üdvös hatásának tapasztalattik; ez évben majus kezdetével meg fog nyitlani.
E gyógyvíz jótékonyágát élvezni szándékozók a fürdő közelében mind privát házaknál megszállhatnak, mind a „Korona” vendéglőben kényelmes szobákat kaphatnak. Kelt Egerben april 23kán 1847.
Nagyfejű Mihály fürdő orvos.

Kölcson pénz. (1, 2)

A pesti reformált egyház részéről 2400 p. fit löke, pupillaris biztosíték mellett szaztől hatos kamatra minden órában kiadandó. — Bővebben értekezhetni alolrtnál. Kelt Pesten majus 2kán 1847.
Gerenday Ambrus ügyvéd és egyházi jegyző (magyar-utca 527.)

Eladó kosok. (3, 3)

Nmltgu gróf Károlyi Lajos 6 exja haszonbériet rohonczi uradalmá részéről közhírré tételik: hogy törzsök juh-nyájából származott nagyobb számú 2-3 éves hágó-kosok naponta helybe, — pesti medárd-vásár alkalmával pedig a köztelken lesznek eladandók. (2, 3)

C s ö d. (2, 3)

Szabab kir. Zombor városa tanácsa részéről ezennel közhírré tételik, hogy a főtelei iskola 4dik osztálya 2dik félévi folyamára, folyó évi június 25kén a tanítói állomás csödület után lézen betöltendő; ennél fogva mind azok, kik magukat arra alkalmasoknak vélik r. catholikuskok és g. n. e. folyamodványukat sz. kir. Zombor városa tanácsának benyújtásák, a tanítónak évi fizetés ideiglenesen 300 p. fit határozatvám meg és az letebb szállítatni semmi esetre nem fog. Kelt Zombor sz. kir. városa 1847. évi april 12kén tartott tanácsüléséből.

Heckenast Gusztáv (2, 2)

könyvtáros- és kiadónál megjelent:
Publicistai dolgozatok SZALAY LÁSZLÓ által.
11-dik kötet.
8-adr. 282 l. Ara a' martiusi vásárkor megjelent első kötettel együtt, 3 r. p. p.
Tartalma: A' büntető törvénykönyvi javaslat' taglalása 22 cikkelyben. A' honostási törvényjavaslat' taglalása 11 cikkelyben. Egyesületi jog 4 cikkelyben. Ezenkívül országgyűlés s utasítási rendszer 3 cikkelyben. 20 vegyes cikkely.

Hirdetmény. (2, 3)

T. Fejér megyei Duna-Pentele mezővárosában, mely Pestről Eszékre vezető posta állomása helyen fekszik, a nagy vendégfogadó, hozzártozó egy egész sessio földdel és öb kisebb koresmák — a' ser, bor, s pálnka méreessel együtt, folyó évi Sz. Mihálytól kezdve 3 évre haszonbérbe kiadandók levén; az iránti nyilvános árverés ugyan folyó évi június 27kén reggeli órákban Beller József uradalmi köztelgyelő ur lakásán fog megtartatni. — Kelt Duna-Penteleu april hó 20kán 1847dik évben.
Malcsevits János D.-Pentelei uradalmi közügyvéd által.

Haszonbérileti hirdetmény. (3, 3)

A' nemes Damaszkin családnak, t. Torontál vármegyében fekvő Németsi s Hajdusági oszlatlan jóságai f. évi majus hó 17dik napján Nagy-Becskereken a' megyei kisebb teremben tartandó nyilvános árverés után, egymásután folytonosan következő hat évre, jelesen 1847-ik esztendői november 15ő napjától, 1853-ik évi october utolsó napjáig haszonbérbe levén adandók; a' bérleti szándékozók, az árverésre ezennel meghívotnak. A' feltételek, a' jelen haszonbérletknél, helyszínen megtekinthetők.
Bodpai Gyertyánffy János, mint nemes Damaszkin család jóságai zárgondnoka.

Hirdetmény. (3, 3)

Tolna vármegyében a' dunához 1/2 órányira Paks s Tolna m. városok közt fekvő 1400 hold legjobb minőségű földkeblől álló, árvízről ment s szükséges gazdasági épületekkel ellátott nemesi-birtok, a' rajta levő fundus instructussal együtt, — mely közt 3000 finomított birka, 48 ökor, sat. szabad kézből eladó. Bővebb értesítést ad Hajnik Pál hit ügyvéd ur Servitater Sziklay-ház.

Birka-eladás. (2, 3)

Fejér megyében szolgálóházi pusztán, özvegy Nedeczky Mihálytól, 300 darab egészséges jó minőségű, tenyésztésre alkalmas nyostényi birkák, — ugy hasonlóan 150 darab fiatal fiúk, akár szörben, akár nyírés után eladandók.

(342) Nagyszerű borárverés. (2, 3)

Folyó évi június 15-én Eperjesen: 1000 akó 1841. 42. 43. 44. és 1845-iki jó hegyaljai és érmelléki asztali borok (köztük Bakator is), továbbá: 125 akó csínált édes és édesetlen hegyaljai 1830. 34. 36. 41. és 1845-iki termés, (nehány átalag esszencia is), továbbá: 1000 üvegnél több tokaji, ruszti, sopronyi, mènesi és esszencia m. p. 1788. 1811. 1823. 1827. és 1841-iki; elvégre folytatlag Maadon: 250 akó különféle csínált kövérebb és könnyebb hegyaljai 1841. 1845. és 1846-iki borok, nemkülönbön 45 akó diószeghiek — fognak Steinhübel J. S. régi híres pinczéből, a csödtömög rovására, részletenkint, közárverés útján, kész fizetés mellett, eladni — Kelt Eperjesen april 1-jén 1847. Sárosy György tömeggondnok.

(421) Öväs kinyilatkozat. (2, 3)

Minekutána alolítottak egyik peres ügyünkben arról meggyőződünk volna, mikép a kereskedelmi üzletekben oly gyakran előforduló ugynevezett megbízottak (Commissionars Bestellte) a megbízók nem csekély kárára hazánk törvényhatóságaitól meghatalmazottaknak tekintetnek; ezennel azon ünnepélyes öväs kinyilatkoztatására kényszerítve látjuk magunkat, hogy mi jól tudván az ugynevezett megbízott (Bestellte) is törvényes meghatalmazott közti különbséget, ügyeink elintézésére 's különösen árúk bevásárlására vagy átvételére az egész birodalomban csupán ilyen ugynevezett megbízottakat alkalmazni szoktuk, a nélkül hogy azokat felhatalmaznók, bennünket szenvedőleg lekötötték, vagy lekötéteztethetnek, — és miután azok meghagyásunknál fogva, minden ügyet csak középszem mellett elintézni tartoznának, ezennel kijelentjük, hogy mi azok hitelével (Credit) soha nem élünk, nem is élendünk; — miért is mi az ily netalán nevünkre rossz lelküleg kötetendő szerződésért egyáltalában jót nem állunk 's ennél fogva mindenkit arra felszólítunk: mikép rovat vagy terhünkre valakinek akár mily ürügy alatt pénzt avagy árut hitellezni ovakodjék. — Pesten 1847. april havában. Figdor J. és fia.

(350) Magyar közép-ponti vasut. (3, 18)

Naponkénti járás-rend f. évi majus 1-től augustus 31-ig. (A' vastagabb betűkkel nyomott indulási idők csupán ünnep- és vasárnapokon érvényesek). Pestről: Palotára, Dunakeszire és Vácra: 7 órák reggel 10 órák reggel 3 órák délután 4 órák délután (csupán Palotára) 8 órák este. Váczról: Dunakeszire, Palotára és Pestre: 8 órák reggel 12 órák délután 4 órák délután 8 órák este (Palotáról Pestre) 8 órák este.

(400) Pest-Brassói 's bukovinai gyors-utazás. (3, 4)

A' gyorskocsik indulnak f. april hó 29-től Pestről Debreczenbe, N. Váradra, Kolosvárra, Szebenbe 's Brassóba: vasárnap 's csütörtökön. — Majus hónaptól fogva Maros-Vásárhelyre is. A' pest-szolnoki vasut megnyitásával pedig Szolnokról Sz. Ujvárra, Déésre, Beszterczére, Szutsóvára kapcsolathat a' cs. kir. diligenciával Csernovilzba. — Podgyászok szállítathatnak Bukovina és Moldova minden irányban. Felvételi szoba Pesten a' „fehér hajó” vendéglőjében. Pesten april 17-dikén 1847. Biasini Ferencz.

A' gyáralapító-társaság pénztári hivatala

1847. július 25-től kezdve áttételek Budára az újvárosba, a' társaság gyapjufonó-gyárába. Egyszersmind felszólítanak mindazon t. cz. részvényesek, kik részvényeikre az egész aláirt tőkét még be nem fizették, sziveskedjenek tartozásukat minél előbb befizetni, különben a' már közgyűlésileg kifizőtt véghatáridő (1847. november 30.) elmúltával a' tőkeletesen be nem fizett részvények elenyésznek. Továbbá kéri a' már befizetett ideiglenes részvények és igérvényeknek minél előbbi fölcseréltetése és a' még számadatlanul több helyeken heverő aláírási ívek és igérvényeknek visszaküldése a' pénztári hivatalhoz. Pest 1847. aprilis 24-kén 1847. A' gyáralapító-társaság igazgatósága, szél-utca gróf Pejácsevich-ház 251. sz. a. 2-ik emelet. (404) (3, 3)

Hirdetmény. A' nagy Vogelsang-birtok, üvegyár-és két kuttenbergi házzal együtt, mellyekért váltságul 200,000 v. forint ajánltatik, folyó évi július 10-én ki fog játszani.

E' sorsjátékban nyerendők: 1 főnyerőszám 200,000 v. ft. 1 nyerőszám 3200 v. ft. 1 nyerőszám 1000 v. ft. 1 „ 20,000 „ 1 „ 3000 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 15,000 „ 1 „ 2500 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 10,000 „ 1 „ 2000 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 10,000 „ 1 „ 1500 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 8000 „ 1 „ 1200 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 6000 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 5000 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 4000 „ 1 „ 1000 „ 1 „ 1000 „

Ezek között van 119 darab ötödrész 1839-ik évi status-kötelezvény, és 130 db. herczeg Esterházy-féle sorsjegy, mellyek a' f. é. június 15-én törtérendő sorshuzásban, e' sorsjegyek birtokosa javára, együttjátsszanak. Körülményesbben a' játéktervet olvasható. Zinner D. és társa cs. kir. szab. nagykereskedők Bécsben.

Sorsjegyek kaphatók Pesten Lueff M. illatszerkereskedésében Kristóf-téren a' „Minervánál.” Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast Pesten.

(401) Árcsökkenés. (1, 3)

A' hevesi tiszsa-szabályozó társulatnak választmánya által Szolnoknál törtérendő, a' Vásárhelyi-féle tervben 76dik számmal jegyzett 360-161 370 öl hosszú, 5-161 6 öl széles és 2101 2 1/2 ölig terjedő mélységre tervezett tiszai átvágás, árcsökkenés útján eszközöltetni határozatván; a' vállalkozni kívánók, Szolnok mezővárosban folyó 1847. évi június 11-kén reggeli 9 órák a' nagy vendéglőjében tartandó árlejtésre, megjelenni kéretnek.

(401) Császárfürdői hirdetmény. (2, 3)

A' budai császárfürdőben a' fürdői szak az idén már april hónapban megkezdte, ez éven is joggal számos látogatást igényelheti, mivel a' haszonbérő a' t. cz. fürdő vendégek kényelmére 's mulatságára, úgy a' gyógyudvar felelőssége, naponkénti zenekar-, fürdő rendje- 's tisztasága, a' szobák kényelmes és csinos felbutorozására, valamint általában mindenre, mi egy fürdő-intezet feldisítésére és a' t. cz. vendégek kellemes mulatására szükséges, sem fáradságot sem költséget nem kímélt, ennél fogva reményli, hogy minden követeléseknek megfelelően képes.

(398) Haszonbérlet. (2, 3)

Nemes Baranya megyében kebeleztet, szab. kir. Pécs városa határában épített, csetnek-pécsi vasgyár folyó évi június 15-kén a' helyszínén hat évre bérbe fog adni.

All ezen vasgyár négy puddlings kemenczéből, hozzá való — gőzhámorral, két forrasztó kemenczéből (Schweisöfen) négy sor hengerekből, egy 50-60 ló erejű gőz-géppel.

Továbbá: van ugyanott egy nagyszerű gép műhely és öntészet, két kupel kemenczével 's egy kisebb 15 ló erejű gőz-géppel, ugyszinté 6 tűzből álló kovács műhely, — két coaks 's egy téglakemence, — végre: Van a' társaságnak szinte Pécs városa határában igen jó kőszén bányája, mellyből a' bérletnek szabad leendő évenként 80,000 mérő kőszent saját szükségére kiadni.

A' bérbe venni kívánók tehát a' kifizőtt napra ezennel tisztelttel meghivatnak és a' bérbe adás feltételei azon vasgyár igazgatóságánál Pécsen addig is megtekinthetők.

Puszták árverése.

Néhai báró Harrucker örökösök közös javai igazgatósága részéről ezennel közhírre tételük: hogy ns Békés megyében kebeleztet Csorvási pusztán 4690 — ns Csanád megyében fekvő kis-apáczai pusztán pedig 2910, 1100 ölével számitandó holdak, mint a' nevezett örökösök közös tulajdonát tevő jószág-részek f. évi majus 31-kén reggeli 9 órák Szarvas mezővárosában tartandó nyilvános árverés útján f. 1847. évi Sz. Mihály napjától számítva júli 15-ödik évi Sz. Mihály napjáig három egymásután következő évre haszonbérbe fog adni. Melly nyilvános árverésre a' haszonbérleti szándékozó t. cz. urak azon hozzáttellett kéretnek megjelenni, hogy az illető 's kifizőtt feltételeket a' fentebb említett igazgatóságnál előre is megismerhethetik. (371) (2, 3)

(424) Örök eladás. (1, 3)

Nógrád megyében kebeleztet Vislás egész helységéből 's ezzel szomszédos ujlaki-, pusztai- és kisterenyei, — ugy nemkülönbön Megyer helységbeli részirtokokból álló, nemesi jószág, melly majorsági belső fundus, szántóföld, rét és erdőben öszvesen 1752 1/2 1/2 holdat tézesen 's mellyhez a' regálékon és száraz malmon kívül 19 1/2 jobbágy házhely és 66 szellér tartozik 's egyszersmind szükséges uradalmi és gazdasági épületekkel ellátva van, szabad kézből örök áron eladandó fundus instuctussal együtt akár a' nélkül, ugymint juhokkal és járnos ökrökkel; — az eladási feltételeket Gyöngyösön Mahovszky Antal fiskális urnál lehet megtudni.

(425) Bor-eladás. (1)

Székesfejérvárot és Urhidán 700 akóra rugó válogatott minőségű borok, vasas hordókkal együtt, folyó évi pünkösdtől 1848-án árverés útján, készpénz fizetés mellett eladathat, miről bővebb értesítést Székesfejérvárot alulírtótnál nyerhetni. Guittmann József káptalan-uradalmi ügyész.

(434) Árverési hirdetmény. (4, 3)

A' pesti kir. főzalog-hivatala részéről ezennel közhírre tételük, hogy az 1846. évi februar havában elzalogított és 1847. évi majus 15-dik napjáig ki nem váltott, sem ujra át nem télt, 's jelesen öltözet darabok fehér-neműek, czin és vörösréz 's több nemű tárgyakból álló zalogtárgyak, f. évi majus 19. és 20-án — az elzalogított ékszerok pedig, mellyek szinte a' fenérintett 1846. évi februar hóban elzalogítottak, de egy héttel később, azaz 1847. évi majus 27-kén nyilvános árverés útján a' többet igérvények el fognak adni. — Közhírül adatik egyszersmind, hogy az 1847. évi januar hóban egyenkint, vagy más tárgyakkal elzalogított — 's csak 3 hónapra átvett és 1847. évi majus 18-ig ki nem váltott prémes ruhák, szinte 1847. évi majus 19-kén nyilvános árverés útján a' többet igérvények át fognak adni. — Nemkülönbön azon nyilvános cs. kir. statuspapirok 's bank részvények, mellyek 1846. évi oct. hóban elzalogítottak és csak 6 hónapra vétettek át, 's a' mellyek 1847. évi majus 26-ig se ki nem váltottak, sem pedig ujra át nem tételtek, mint lejártnak tekintetnek, és 1847. évi majus 26-kán a' fenálló folyamok szerint eladni fognak. — Végül köztudomásra juttatik, hogy az alább következő hivatali számok szerint elzalogított tárgyak, mellyek iránt rendelkezések nem tételtek 's annál fogva el kellett adniok a' hivatali illetmények levonása után fennmaradt öszvegek az alábbi jegyzék szerint 1847. évi nov. 12-ig, a' zaloghivatali czédulák visszaadása mellett, átvehetők; ellenkező esetben azok, mint lejártnak, a' hivatali pénztár javára maradnak. Jegyzék.

Table with columns: A' zalog- jegyek folyó számai, Az elzalogolt tárgyak nap-, hónapja és évi, A' felveendő maradványok pengő pénzben. (ft., kr.). Rows include dates from August 1, 1843 to 28, 1847.

72 db. göbolyökör és 64 db. kihizott tehén,

Somogy megyében, sz. k. Pécs városához négy m.f. fekvő Szigetvára eladásra kitétetnek; a' venni szándékozók az uradalmi számtartóval akura lép-

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off, containing various words and fragments.